„NOWY ŚWIAT"
The only Polish A. B. C. Newspaper in the Eastern States

Nowy Świat
THE POLISH MORNING WORLD

Kto raz przeczytał „NOWY ŚWIAT" Ten zawsze go czyta

No. 351. Rok XXV. DAILY AND SUNDAY | NEW YORK, Środa, 20-go grudnia (Wednesday, December 20th) 1922 | Entered as Second Class Matter, March 21st 1914, at New York Post Office, New York | Cena 3 centy

ENDECY UCIEKAJĄ DO POZNANIA

W POLSCE PANUJE SPOKÓJ PO OGŁOSZENIU STANU WOJENNEGO

Morderca Niewiadomski będzie sądzony przez sąd wojenny

WARSZAWA, 19 grudnia. (Associated Press). — W stolicy Polski w Warszawie i w całej Polsce panuje spokój po ogłoszeniu stanu wojennego w Warszawie.

Kapitan Niewiadomski niepoczytalny artysta malarz, który zamordował w sobotę prezydenta Gabrjela Narutowicza, został osadzony w areszcie i jako były wojskowy będzie sądzony przez sąd wojenny. Na pierwszych przesłuchach wczoraj morderca zeznał, że dokonał zbrodni z własnego popędu bez zmowy z kimkolwiek W kołach reakcyjnych na dowód że morderca jest niepoczytalnym umysłowo przytaczają fakt, że podczas agitacji przedwyborczej Niewiadomski przyniósł do Gazety Warszawskiej karykaturę wyborczą, której redaktor gazety nie przyjął, uznawszy ją za źle narysowaną, skutkiem czego Niewiadomski popadł w szał i chciał pobić redaktora.

Zamoyski nie pragnie być prezydentem Polski

Hrabia Zamoyski poseł Polski w Paryżu, który był kontrkandydatem zabitego prezydenta Narutowicza podczas wyborów na prezydenta oświadczył dzisiaj, że nie pragnie się ubiegać o wybór na prezydenta Polski.

W kołach reakcjonistów uważają jednak, że jego wybór w przyszłym Zgromadzeniu Narodowem nie byłby wcale niespodzianką. Nie jest spodziewanem, żeby wybór nowego prezydenta przez Zgromadzenie Narodowe nastąpił zaraz w pierwszym dniu zebrania. Zgodnie z konstytucją Polski, marszałek sejmu ma prawo pełnić obowiązki prezydenta dopóki nowy prezydent nie zostanie wybrany.

FINANSIŚCI AMERYKAŃSCY ODMÓWILI UDZIELENIA NIEMCOM POŻYCZKI

Mogą to uczynić, dopiero gdy sprawa odszkodowań zostanie zupełnie załatwiona

NEW YORK, 19 grudnia. — J. P. Morgan & Co. odmówił dzisiaj prośbie rządu niemieckiego udzielenia Niemcom olbrzymiej pożyczki. Finansiści amerykańscy oświadczyli ambasadorowi niemieckiemu Wiedfelt'owi, że Niemcy nie mogą otrzymać od finansistów amerykańskich pożyczki, dopóki sprawa odszkodowań nie zostanie ostatecznie załatwiona. Sekretarz firmy finansowej Pierpont Morgan zarazem ogłosił tak że zaprzeczenie, jakoby jego firma godziła się na udzielenie Niemcom pożyczki jednego miljarda pięćset miljonów dolarów.

Wszelkie wiadomości ogłaszane w tej sprawie w Washingtonie i w New Yorku są bezpodstawne.

GRANICA POLSKO-NIEMIECKA NA GÓRNYM ŚLĄSKU ZAŁATWIONA

LONDYN, 19 grudnia. — Ostatecznie został załatwiony spór graniczny pomiędzy Polską a Niemcami na Górnym Śląsku. Sporny okręg Rottberg z miastem Bombroda został przyznany Niemcom a Polska otrzymała odpowiednie odszkodowania terytorjalne w innej okolicy G. Śląska.

Przedstawicielem estońskich władz wojskowych na Łotwie mianowany został kapitan H. Lilienthal.

Pierwsza uchwała irlandzkiego narodowego parlamentu

DUBLIN, 19 grudnia. — Parlament irlandzki uchwalił dzisiaj pierwszą od 123 lat ustawę o wykonywaniu władzy, zatwierdzona przez senat irlandzki, bez żadnej dyskusji.

Odkryto kości olbrzymiego przedpotopowego potwora

W prowincji Patagonia odkryto kości olbrzymiego przedpotopowego potwora. Kość uda od kolana do grzbietu mierzy 9 stóp długości i jest najdłuższa od wszystkich kości odkrytych dotychczas przedpotopowych potworów. Potwór — którego kości udowe zostały odkryte, miał przynajmniej 140 stóp długości.

ZWYCIĘSTWO SOCJALISTÓW W WYBORACH W AUSTRALJI

Melbourne ,19 grudnia. W byborach do parlamentu które się odbyły wczoraj zwycięstwo odniosła partja socjalistyczna wybierając 30 posłów, nacjonaliści 28 posłów liberali 17 posłów.

W poprzednim parlamencie nacjonaliści mieli 38 posłów socjaliści 24 i liberali 133.

NIEMCY ZAPŁACĄ ODSZKODOWANIA

Zapłacą tyle, na ile im pozwolą gospodarcze warunki

BERLIN, 19 grudnia. — Rząd niemiecki zażąda wycofania wojsk aljanckich z prowincji nadreńskich jako warunku dla ustalenia finansów niemieckich i przywrócenia zdolności Niemiec dla wypłacenia odszkodowań. Żądania te, przedłoży rząd niemiecki na konferencji premjerów, która się odbędzie w Paryżu 2go stycznia. Rząd niemiecki określi także sumę odszkodowań jaką będzie mógł zapłacić. W sprawie tej rząd niemiecki i niemieccy rzeczoznawcy doszli do zupełnego porozumienia.

Znowu pogłoski o uwięzieniu De Valery

PARYŻ 19 grudnia. — W Paryżu krąży pogłoska, że wódz nie podległościowców irlandzkich Eamon de Valera został schwytany przez władze wolnego państwa Irlandji.

* * *

LONDYN, 19 grudnia. — Pogłoski o aresztowaniu de Valery okazały się bezpodstawne.

Wódz niepodległościowców irlandzkich odważył się dzisiaj na wielkie ryzyko i udał się na nabożeństwo do kościoła św. Szczepana. Kilka osób poznawszy de Valerę zawiadomiły natychmiast policję, która przybyła w czasie gdy wierni wychodzili z kościoła. Mimo skrzętnego poszukiwania nie znaleziono wodza powstańców, który zniknął w tłumie wychodzących z kościoła.

Wyrazy współczucia prezydenta Hardinga dla Polski z okazji zamordowania prez. Narutowicza

WASZYNGTON, 19 grudnia. — Prezydent Harding przesłał na ręce tymczasowego prezydenta Polski, marszałka Sejmu Macieja Rataja kondolencję z wyrazami głębokiego współczucia rządu Stanów Zjednoczonych z powodu krwawego morderstwa dokonanego na Jego Ekscelencji Gabrjelu Narutowiczu, pierwszym Prezydencie Rzeczypospolitej Polski.

ROZKŁAD BOLSZEWICKIEJ ROSJI

POLITYCY ROSYJSCY NIE MAJĄ ODWAGI TEMU ZAPRZECZYĆ

BERLIN, 19 grudnia. — Bolszewicki rząd rosyjski jest tak zgangrenowany przekupstwem, że pie nijądze umieszczone przez cudzoziemców w przedsiębiorstwach przemysłowych można uważać za skradzione przez bolszewików — oświadczył dzisiaj William Thompson, były doradzca prawny rosyjsko-amerykańskiej korporacji dla uruchomienia przemysłu włóknistego i krawieckiego w bolszewickiej Rosji. Żaden zgangrenowany przekupstwem rząd nie może się długo utrzymać przy władzy i rząd bolszewicki również nie będzie od innych szczęśliwszy. — Politycy bolszewiccy nie mając od wagi zaprzeczyć publicznym faktom przekupstwa, uprawianym przez administracyjnie organy rządu bolszewickiego starają się zmniejszyć je psychologicznemi właściwościami chłopa rosyjskiego, u którego mimo rewolucji i wielkich zmian zaszłych wokoło niego nie zmienił swego usposobienia i przekonania odnośnie do łapówek i nie może zrozumieć, by urzędnik mógł nie pobierać łapówki, będąc urzędnikiem.

FRANCJA ZBUDUJE WIĘKSZĄ FLOTĘ

BOLSZEWICY STANOWIĄ GROŹNE NIEBEZPIECZEŃSTWO DLA EUROPY

PARYŻ, 19 grudnia. — Możliwość odbudowy floty niemieckiej przy pomocy bolszewickiej Rosji ponad ograniczenia zastrzeżone w wersalskim traktacie pokoju w wysokim stopniu niepokoi francuskie koła rządowe. Niemcy przy pomocy Rosji mogą łatwo nabudować potajemnie więcej okrętów wojennych, jak im pozwalają mieć warunki wersalskie go traktatu pokoju i Francja musi się przeciwko temu zabezpieczyć przez pobudowanie większej ilości okrętów wojennych do strzeżenia swych 1,500 mil długich wybrzeży. Niemcy obecnie posiadają 15,000 marynarzy doskonale wyćwiczonych i znaczną liczbę krążowników, torpedowców, kontrtorpedowców nie licząc tajnie budowanych okrętów i tych, które mogą zbudować w portach rosyjskich i w chwili potrzeby przywołać do Niemiec.

W NIEMCZECH ODKRYTO RUDY ZŁOTE

BERLIN, 19 grudnia. — W księstwie Waldeck najmniejszem państwie stawku niemieckim zostały odkryte rudy złote. Odkrycia dokonał prof. geologicznego instytutu w Berlinie Beyschlag. Rudy zawierające złoto są jednak tak ubogie w złoto (40 gramów na tonę), że się ich nie opłaci eksploatować.

Na odkrycie złotych rud w Waldeck naprowadziło podanie ludowe które opowiada, że we wnętrzu góry Görback są skarby złote strzeżone przez duchy i czarownice.

Profesor Bayschlag przypuszcza, że w głębi mogą się znajdować pokłady rudy bogatsze w złoto i mogące się opłacać przy eksploatacji.

DALSZE ARESZTOWANIE PRAWICOWYCH WICHRZYCIELI W POLSCE

NARÓD CHCE MIEĆ PIŁSUDSKIEGO PREZYDENTEM

(Wiadomość Zjednoczonej Prasy)

PARYŻ, 19 grudnia — Coraz bardziej zwiększa się możliwość, że Marszałek Piłsudski, były Naczelnik Państwa zostanie wybrany prezydentem Polski w miejsce zabitego prezydenta Narutowicza, jak głoszą wiadomości otrzymane w francuskiem ministerjum spraw zagranicznych.

Zabiegi Marszałka Piłsudskiego, ażeby nie dopuścić do zbyt ostrych represji przeciw endekom po zamordowaniu prezydenta, miały ogromnie wzmocnić jego stanowisko i ci, którzy pozostają w bliskiej styczności z Marszałkiem Piłsudskim twierdzą, że uzyskałby On tak olbrzymią większość, iż nie mógłby się wymówić od przyjęcia wyboru.

Marszałek Piłsudski mógł być wybrany na prezydenta w wyborach, w których został wybrany prezydent Narutowicz, ale pragnął on mieć ogromną większość głosów, by nie było zarzutu że został wybrany przez jedno stronnictwo, albo przez kilka mniejszych stronnictw. Nie będąc pewnym, czy może uzyskać taką większość nie przyjął kandydatury.

GRANICA POLSKI-ROSYJSKA UREGULOWANA

MOSKWA, 19 grudnia. — Granica polsko-rosyjska została ostatecznie ustalona zgodnie z uchwałami traktatu w Rydze. Komisja złożona z rosyjskich i polskich urzędników objechała granicę od Łotwy do Rumunji, wyznaczając granicę długości przeszło 1,000 wiorst. Wbito przeszło 2,000 słupów granicznych ze strony rosyjskiej, tyleż słupów przygotowano w moczarach Prypeci, które zostaną tam wbite, gdy moczary zamarzną.

DASZYŃSKI MA DOWODY SPISKU

Minister sprawiedliwości zapowiada aresztowanie kilku posłów endeckich

(Specjalna wiadomość do „Nowego Świata")

WARSZAWA, 19 grudnia. — We środę 20 grudnia zbierze się jak zapowiedziano Zgromadzenie Narodowe; wybór nowego prezydenta jednak zostanie odłożony na kilka dni.

Poseł Daszyński oświadczył dzisiaj, że posiada dowody, iż morderstwo zostało zorganizowane przez spiskowców.

Minister sprawiedliwości ogłasza, że wkrótce kilku posłów endeckich zostanie aresztowanych, gdyż z dowodów wynika, że brali czynny udział w spisku.

W Warszawie panuje spokój. Żołnierze patrolują po ulicach. Z początku noszono się z myślą przeniesienia wyborów nowego prezydenta do Krakowa w obawie możliwych demonstracji reakcjonistów. Wobec jednak spokoju panującego w Warszawie zaniechano tej myśli.

Premjer Sikorski wydał odezwę do narodu, w której oświadcza, że żelazną ręką będzie bronił ładu i porządku w kraju. "Gotów jestem bronić prawa i porządku wszelkimi środkami. Ci, którzy odpowiedzialni są za zamordowanie prezydenta Narutowicza zostaną surowo ukarani."

Odezwa premjera Sikorskiego wywołała popłoch wśród endeków, którzy opuszczają Warszawę i udają się do Poznania. — Marszałek Piłsudski otrzymuje ze wszystkich stron Polski telegramy od jednostek i organizacji z prośbą, ażeby przyjął kandydaturę na prezydenta.

Policja urządziła rewizje w lokalach organizacji "Rozwój". Kilkunastu członków tej organizacji zostało aresztowanych. Lista członków została skonfiskowana i zarządzono śledztwo. Wszyscy policjanci, pełniący służbę w pałacu Sztuki podczas zamordowania prezydenta Narutowicza zostali usunięci ze służby.

K. O. N. DZIELNICA 175 UCZCIŁA PAMIĘĆ PREZ. NARUTOWICZA

Zwykłe zebranie zamieniło się na wiec w Domu Narodowym

Zwykłe zebranie K. O. N. Dzielnicy 175 w Domu Narodowym, zamieniło się w ubiegły poniedziałek na wielki wiec. Około 600 osób szczelnie zapełniło salę dolną, frontową i częściowo boczną, a kilkaset z braku miejsca odeszło do domów. Zebranie zwołane zostało w celu uczczenia pamięci zamordowanego Prezydenta Rzeczypospolitej Narutowicza i jednocześnie dla omówienia spraw związanych z wiecem czwartkowym, zainiejowanym już przez Komitet Okręgowy Związku Socjalistów Polskich. Przemawiał prezes Dzielnicy, ob. B. D. Kułakowski.

W poważnych i podniosłych słowach ob. Kułakowski poprosił zebranych o powstanie i zołeniu hołdu i czci męczennikowi rozwydrzenia faszyzmu w Polsce. Przez jedną chwilę zapanowa ło wstrząsające nastrojem i powagą milczenie.

Zdawało się, że można usłyszeć bicia przyśpieszone serc...

Ob. Kułakowski w przemówieniu znakomicie określił sytuację w Polsce, jako walkę prawa z bezprawiem. Uczonego zabił artysta. Dwa biegunowo różne światy i poglądy. Jeden reprezentuje rozum i rozsądek, drugi zdolność do czynów niekontrolowanych i nieobliczalnych.

Niema tutaj miejsca na uczucia zemsty za zbrodnie prawicy. Powinna wystarczyć powaga i siła PRAWA. Na czele tego prawa stoi Sejm. Pilnuje go mianowany szefem sztabu i wodzem armji były Naczelnik Piłsudski. Wykpawcą twardym i bezwzględnym jest premjer i minister spraw wewnętrznych, gen. Sikorski. Nie trzeba dyktatury tam, gdzie wskaźnikiem jest Konstytucja.

Zebranie zostało zakończone apelem do zebranych, aby stawili się na wiec czwartkowy, gdzie mówcy obszernie będą mówili o wypadkach w Polsce.

Po zamknięciu zebrania, reprezentanci Zw. Soc. Pol., K. O. N., "Wyzwolenia" i Rady Oświatowej, omawiali sprawy wiecu czwartkowego.

Obecni byli obywatele z Jersey City, Brooklyna, Bayonne i dalszych okolic. Wszędzie zorganizowana polonja zabiera się do zwołania wieców podobnych do wiecu, jaki się odbędzie w New Yorku.

* * *

(Wiadomość Associated Press)

WARSZAWA, 19 grudnia. — Rząd prowadzi w dalszym ciągu energiczne śledztwo i tłokonuje dalszych aresztowań wśród przywódców enedekich, by się przekonać, czy istniał spisek dla zamordowania prezydenta Narutowicza.

Wielu wyższej rangi oficerów i cywilnych urzędników zostało aresztowanych, albo wydalonych ze służby. W całym kraju panuje żałoba. Rząd wydał rozporządzenie, by oficerowie przez 6 tygodni nosili na ramieniu czarne przepaski z krepy na znak żałoby po zamordowanym prezydencie.

(Specjalna wiadomość do „New York Evening Post").

WARSZAWA, 19 grudnia — Trzech dalszych adjutantów generała Hallera, bożka endeków, około którego skupiła się opozycja endeków przeciw zamordowanemu prezydentowi Narutowiczowi i marszałkowi Piłsudskiemu a także wielu przywódców młodzieży endeckiej, zostało dzisiaj aresztowanych wraz z siostrą gen Hallera, która została ujęta na rzucaniu pocisków na prezydenta w czasie, gdy prezydent jechał do gmachu sejmowego do złożenia przysięgi.

Dalsze aresztowania wyższych oficerów mają nastąpić pod zarzutem należenia do związku „faszystów", mającego na celu obalenie rządu i utworzenie rządu czysto endeckiego.

Wielu posłów sejmowych z lewicy otrzymało od endeków listy z wyrokami śmierci za wybór prezydenta Narutowicza przy pomocy głosów mniejszości narodowych.

(*Polska agencja Telegraficzna przez Polskie Biuro Prasowe*)

WARSZAWA, 19 grudnia — W całej Polsce i w mieście Warszawie panuje zupełny spokój Wszystkie zarządzenia rządu, powzięto dla stłumienia możliwych zaburzeń spotykają się z gorącem uznaniem opinji publicznej. Prasa wszystkich odcieni i kierunków politycznych podnosi z uznaniem energję, spokój, zdrowy rozsądek i trafność decyzji, powziętych przez tymczasowego prezydenta marszałka Rataja i premjera Sikorskiego dla opanowania sytuacji.

Tymczasowy prezydent Rataj w dalszym ciągu otrzymuje z całego kraju i z zagranicy liczne kondolencje z powodu zamordowania prezydenta Narutowicza.

Pomiędzy innemi wyrazy współczucia i sympatji nadesłali: prezydent i premjer republiki francuskiej Millerand i Poincare oraz sekretarz papieski kardynał Gaspari

Jutro! Komitet Okręgowy Związku Socjalistów Polskich
Komitet Obrony Narodowej Dz. 175
Polskie Str. Lud. „Wyzwolenie" Okr. 5-ty
Rada Oświatowa Zł. Tow. Pol. w New Yorku Jutro!

— ZWOŁUJĄ —

WIELKI WIEC
W SPRAWIE OSTATNICH WYPADKÓW W POLSCE
w Domu Narodowym
19-23 ST. MARKS PLACE W NEW YORKU

Przemawiać będą: ob. M. SOKOŁOWSKI z Chicago, przedstawiciel Związku Soc. Pol., ob. B. D. KUŁAKOWSKI w imieniu K. O. N., ob. W. BOJAN-BŁAŻEWICZ, Rady Oświatowej i ob. Z. DYBOWSKI z ramienia Polskiego Stronnictwa Ludowego „Wyzwolenie".

Na wiecu uchwalona będzie rezolucja, wyrażająca bezwzględnie potępienie i pogardę dla wrogów demokracji, wichrzycieli, morderców i wywoływaczy wojny domowej w Polsce. Początek punktualnie o godzinie 8-ej wieczorem. Wstęp wolny.

Jutro! Jutro!

Nowy Świat

Owned and published daily and Sunday by the NOWY ŚWIAT PUBLISHING CO. Inc.

MEMBER A. B. C.

DR. B. KULAKOWSKI ..... President and Editor
W. BLAŻEWICZ ..... Managing Editor
M. F. WĘGRZYNEK, A. B. ..... General Manager

Dziennik wydawany przez Spółkę Wydawniczą „Nowy Świat", Inc.

Entered at New York, N. Y. Post Office as second class mail matter

NOWY ŚWIAT PUBLISHING CO., Inc.
DR. B. KULAKOWSKI ..... President i Redaktor
W. BLAŻEWICZ ..... Redaktor Zarządzający
M. F. WĘGRZYNEK ..... Zastępca

SUBSCRIPTION RATES (Outside of New York City)
Daily Excluding Sunday — One Year ..... $5.00; Six Months $2.75
Sunday Only — One Year ..... $3.25; Six Months $1.75
Daily and Sunday — One Year ..... $7.50; Six Months $4.00

PRENUMERATA (Na prowincji)
Codziennie z wyjąt. niedzielnych — Rocznie ..... $6.00; Półrocznie $3.25
W niedziele tylko — Rocznie ..... $3.25; Półrocznie $1.75
Codziennie i w niedziele — Rocznie ..... $8.00; Półrocznie $4.25

NEW YORK CITY
Daily Excluding Sunday — One Year ..... $4.50; Six Months $4.50
Sunday Only — One Year ..... $2.75; Six Months $1.50
Daily and Sunday — One Year ..... $6.50; Six Months ..... $ 6.50

W NEW YORKU — Codziennie z wyjąt. niedzielnych — Rocznie ..... $4.50; Półrocznie $4.50
W niedziele tylko — Rocznie ..... $2.75; Półrocznie $1.50
Codziennie i w niedziele — Rocznie ..... $6.50; Półrocznie ..... $ 6.50

MAIN OFFICE:
24 UNION SQUARE, NEW YORK N. Y.
(4 Ave., między 18 i 19 ulicami)
TELEPHONE STUYVESANT 5481.

NADZIEJE BOLSZEWICKIE

Zwracaliśmy już nieraz uwagę na głębokie powinowactwo duchowe, zachodzące pomiędzy bolszewizmem, faszyzmem i narodowo-demokratyzmem. Łączy ich wspólna pogarda do prawa. Rządy większości, rozwój przez uświadomienie, postęp przez prawodawstwo, jednym słowem współczesna demokracja jest dla nich wstrętną i wroga. Stąd umizgi endecji do Moskwy, stąd nakaz Moskwy dla komunistów w Polsce popierania endecji przy wyborach, stąd wspólna, zaciekła nienawiść do Piłsudskiego, jako wodza Demokracji Polskiej.

Odbiło się to i w Ameryce. Dziennik „Zjednoczenia Rzymsko - Katolickiego pod wezwaniem Najsłodszego Serca Jezusowego", „Dziennik Narodowy" pod... nie powiemy już czyim wezwaniem, sekundowały zawsze „Głosowi Robotniczemu" z Detroit w napaściach na Piłsudskiego i cały jego obóz. Czytaliśmy w pismach tych stałe apologje przemocy i zamachu. Łączy pisma te wspólna ojczyzna przyszła, „Wielka Rosja". Niedarmo pisał ksiądz Góral w swoich „Nowinach Milwauckich", że:

„doprowadzony do ostateczności rządami kliki Piłsudskiego naród polski będzie niedługo z radością pieścił i całował te same kajdany niewoli, które niedawno zerwał, BĘDZIE WIDZIAŁ W NICH JEDYNĄ SPOSOBNOŚĆ DO ŻYCIA, JEDYNE WYBAWIENIE Z ANARCHJI."

Ksiądz Iciek z „Przewodnika Katolickiego", rzuca insynuację, że „nowy rząd polski będzie szerzył w Ameryce akcję rozkładową lewicy za pomocą swych wysłanników po naszych polskich osadach i parafjach". I zgodnie z komunistycznym „Głosem Robotniczym" wskazuje na pisma postępowe polskie, jako na źródło złego, upatrując zapewne we wzywaniu do poszanowania konstytucji i potępianiu gwałtów niebezpieczeństwo dla swej własnej propagandy buntu przeciw rządom ustanowionym w Polsce. Radziłbyśmy mieć okazję przedstawienia w sądzie amerykańskim roczników „Przewodnika Katolickiego", aby stwierdzić przez wyrok sądowy, kto jest anarchistą w tym kraju. Dość będzie przytoczyć z tego samego Przewodnika opis uczty na cześć odjeżdżającego po imaginowaną koronę do Polski Paderewskiego, i mowę księdza Wróblewskiego o „krwi". — Dość będzie przytoczyć ubolewanie „Dziennika Narodowego" z Chicago, że w Polsce „mimo poszumów i gróźb niedopowiedzianych, nie zieją się one w czyn, nie skrzystalizują się w REWOLUCYJNY PRZEWRÓT, gdyż społeczeństwo polskie za bardzo przywykło do niewoli. KTÓREJ OBECNIE TYLKO FORMA SIĘ ZMIENIŁA, TREŚĆ ATOLI POZOSTAŁA TA SAMA." Pisze to pismo amerykańskie, w kraju, gdzie Konstytucja jest przedmiotem prawie religijnego szacunku, pisze o konstytucji polskiej, widząc w jej poszanowaniu objaw równy niewolniczemu posłuszeństwu carowi. Na innym miejscu, ten sam „Dziennik Narodowy", porzuca pesymizm swój i pisze, że w razie powtórnego obioru Piłsudskiego,

"...well, wówczas, jak o tym już przebąkują depesze, wzmagający się w Polsce faszyzm może zrobić to samo, co zrobił w Rzymie faszyzm włoski, gdyż gangrenę trzeba raz ze zdrowego organizmu usunąć choćby bolesną operacją."

Wczorajsze pisma doniosły z Moskwy, że na zbrojny bunt liczy także i Moskwa. P. Francis Mac Cullagh depeszował ze stolicy bolszewizmu do „New York Heralda", zdanie „Prawdy", organu urzędowego komunizmu, że przeciw „reakcji kapitalistycznej niezawodnie powstanie rewolucyjny ruch robotniczy, których czekają jeszcze najgorsze doświadczenia, ale mimo to zwyciężą jak w Rosji", tej samej Rosji, do której wzdycha także ksiądz Góral.

Do tego „ruchu rewolucyjnego" wzdychali też i narodowo - demokratyczni sojusznicy anarchji bolszewickiej. Przed kilku dniami, w przededniu śmierci Prezydenta Narutowicza, zamieściliśmy jako dowód agitacji przeciw porządkowi prawnemu, prowadzonej przez narodową demokrację wycinek z organu Ch-Je-Ny „Wiadomości Mławskich". Przedrukujemy go dzisiaj ponownie, gdyż poniekąd miał prorocze znaczenie. „Przewidział" morderstwo i stan oblężenia. — Słuchajcie:

„O ile już w tej chwili można wnioskować, przyszły Sejm polski będzie bardzo podobny do dawnego. Ilość głosów narodowych wzrośnie zapewne tylko o niewielką liczbę. Przewagi dostatecznej stronnictwa narodowe mogą nie osiągnąć.

Czy Polska dalej ma staczać się ku przepaści; czy dalej będziemy się patrzeć biernie na zagładę Ojczyzny?

Otóż nie!

Włochy nam wskazały drogę. Jeśli przyszły Sejm nie zdobędzie się na silny rząd, inicjatywa z jego rąk musi przejść w ręce narodu. To jedyny ratunek. Naród wtedy zadecyduje, kto ma rządzić. Na to jednak trzeba organizacji. Wiadomo, że w Polsce czyn rodzi się błyskawicznie. W najpoważniejszej chwili patrjotyzm pokonuje wszystkie przeszkody, znajdują się ludzie środki.

Ale u nas musimy się liczyć z większym oporem aniżeli we Włoszech.

My nie mamy Wiktora Emanuela. Unae dekret o stanie oblężenia — podpiszą.

Tylko zdrowa organizacja narodowa, będzie w stanie zaważyć na szali dzisiejszej."

Tyle organ anarchji endeckiej. Zważcie, że rozumiał on, że „faszyzm polski będzie się musiał w Polsce liczyć z większym oporem niżeli we Włoszech", że Sejm Polski nie będzie tak podłym, jak ci, co w strachu i pokorze słuchali bezczelne, anarchistyczne wycieczki przeciw konstytucyjnym rządom ze strony parodji Napoleona, Musnym soliniego. Zważcie, że organ endecki wiedział, że Sejm Polski podpisze „dekret o stanie oblężenia". I zważywszy, zadajcie sobie pytanie: — JAKIE TO WYPADKI PRZEWIDYWAŁY „WIADOMOŚCI MŁAWSKIE", PISZĄC O PODPISANIU DEKRETU STANU OBLĘŻENIA?

A wtedy zrozumiecie na czym polegały nadzieje „Prawdy" bolszewickiej na ruch rewolucyjny w Polsce". Dobrych szpiegów i dobrych prowokatorów ma Sowiet w „narodowej organizacji".

Ale nadzieje spełzły na niczym. Stan oblężenia podpisany, a „zdrowa organizacja narodowa" siedzi już pod kluczem.

Robotnicy polscy, chłopi polscy i inteligencja polska stanęli na gruncie PRAWA. Władze państwowe w Polsce pełnią swą powinność.

Bronisław D. Kułakowski.

Z CHWILI

NIEWINNA „CHJENA"

Przyjechał przedwczoraj z Polski ks. C. Oraczewski, jak oświadcza, w misji zebrania funduszu "na sieroty i na kaleki wojskowe."

Ks. Oraczewski powiedział reporterom gazet amerykańskich że zamach na Prezydenta Narutowicza nie ma żadnego poważniejszego znaczenia.— Powiedział również, że prawica niema nic wspólnego z morderstwem, które popełnił obłąkaniec.

Według ks. Oraczewskiego w Polsce nie ma żadnego spisku w celu dokonania zamachu stanu, inaczej mówiąc, że zarzuty stawiane "Chjenie" jakoby parła do wywołania zamętu i wojny domowej, są bezpodstawne.

Po zadokumentowaniu niewinności "Chjeny" ks. Oraczewski udał się wprost z wizytą do p. Paderewskiego.

Niestety, wiadomości, które otrzymujemy z Polski, wcale nie pozwalają na bagatelizowanie zamachu na Prezydenta.

Sąd wojenny, jakoś nie mówi nic, o obłąkaniu artysty Niewiadomskiego. Zabójca oświadczył całkiem spokojnie i przytomnie, że morderstwa dokonał sam bez wspólników.

W to chcemy wierzyć.

Ale rzecz w tym, że prezydent Narutowicz został zamordowany po szeregu poważnych awantur WYWOŁANYCH PRZEZ "CHJENĘ".

To "kwestję komplikuje. Nie pozwala bronić dziewiczości "Chjeny." Aresztowania zarządzone przez premjera i ministra spraw wewnętrznych generała Sikorskiego, również chyba nie potwierdzają optymistycznego poglądu ks. Oraczewskiego, na sytuację w Polsce. Że ks. Oraczewski zwala całą winę na jednego obłąkańca endeckiego wobec obych — to rozumiemy. Wstyd bowiem przyznać przed światem, że przecież nikt inny, jeno zdeprawowana agitacja endecka, takich szaleńców, zbrodniarzy, jak Niewiadomski, na łonie swoim wyhodowała. Lecz próżne są wysiłki wybielenia "Chjeny", która od dłuższego czasu zamach stanu przygotowywała. To się nie da zrobić, boć przeczą najoczywistsze fakty.

Wie o nich ks. Oraczewski. Nie może nie wiedzieć. Nie są one bagatelką, skoro w Warszawie i okolicy panuje stan wojenny, a pobuntowane mowami generała Hallera i księży w rodzaju Lutosławskiego masy, trzeba trzymać w ryzach grozą karabinów maszynowych.

Wątpliwe więc, czy w zapewnienia ks. Oraczewskiego uwierzą gazeciarze amerykańscy. My przeciw nim stawiamy fakty.

* * *

„LEKCJA DLA POLOKI"

Pod takim tytułem, "World" nowojorski pisze, że chociaż zamordowanie Prezydenta Narutowicza może być czynem obłąkańca, to jednak agitacja "Chjeny" rozognila umysł artysty-zbrodniarza.

Polska, dowodzi "World" otrzymała lekcję, że ma zadużo ludności niepolskiej na kresach, i nie powinna ubiegać się o więcej terytorjów.

Agitacja prawicy według "World'a", powstała z tego powodu, że Prezydent Narutowicz więcej okazywał sympatji dla mniejszości narodowych, niż pragnęła tego prawica.

Kończy "World" artykuł w ten sposób:

"Niebezpieczeństwo reprezentowane przez Prezydenta Narutowicza, było prawdopodobnie całkowicie wyimaginowane. Sądząc z wielu danych był on tego rodzaju polakiem, którego liberalizm mógłby narodowości w Polsce do siebie zbliżyć. Lecz lęk przed nim, który wywołał agitację i doprowadził do zbrodni, pochodzi z istnienia, licznej mniejszości narodowej.

Wypadek powinien być ostrzeżeniem dla Polski, aby starała się o pokój w swych granicach i nie szukała nigdzie więcej terytorjów."

Takie wnioski wyciąga poważne i wpływowe pismo amerykańskie z awantur, które wywołali "chjeniści" w Polsce. Wnioski niebezpieczne, bo uderzają w słaby punkt państwa polskiego, dając doskonały materjał do propagandy przeciw Polsce.

Z PRASY I O PRASIE

Warszawski "Kurjer Poranny" zwraca uwagę na różnice w takcie, rozsądku i umiarkowania z jednej strony partji ludowych i robotniczych, a z drugiej prawicy.

Oto co w wyżej umiarkowanem piśmie czytamy:

„Ludność robotnicza powierzyła swoje przedstawicielstwo przeważnie inteligentom, którzy przyświecają w sejmie talentami, wyrobieniem i przygotowaniem politycznem, nieraz bardzo nawet świetnem wykształceniem i obyciem parlamentarnem — temi zaletami, które nieraz przeszkadzają im nawet w zbyt energicznej i namiętnej obronie programu, w teorji mającym być przecież programem rewolucyjnym i przewrotowym. Rozdźwięk pomiędzy radykalną linją dążeń i łagodnemi sposobami, w jakie te dążenia są przeprowadzone jest już nawet oddawną przedmiotem żartów i satyry, co z pewnością nie przynosi ujmy charakterowi i zaletom obywatelskim ludzi, którzy padają ofiarą tej ironji.

Lud wiejski powierzył swoją obronę w ogromnym procencie albo rzeczywistym chłopom z twardemi rękami od pługa, albo synom chłopskim, którzy dopiero w pierwszem pokoleniu weszli w szeregi inteligencji. I tu spotykamy się z niespodziankami największemi. Pomijamy już to, że wśród tych prawdziwych chłopów znalazł się ten fenomenalny polityk parlamentarny i mąż stanu, jakim jest Wincenty Witos, który pomimo swego „braku kravatki" i butów palonych należy niewątpliwie do arystokracji intelektualnej narodu. Pomijamy już to, że obecny prezydent ministrów i obecny marszałek sejmu, którzy wyszli z pod strzechy włościańskiej, wykwintnością swoją form towarzyskich i manierą, z jaką traktują swoje zadania polityczne, nie ustępują politykom i parlamentarzystom najlepszej zachodniej szkoły. Mogą to być wyjątki. Ale jeżeli się weźmie pod uwagę cały ogół posłów obu stronnictw ludowych w tym czy poprzednim sejmie — po za tymi, którzy wyszli ze sfer burzuazyjnej inteligencji nie można nie być uderzonym dużą miarą powściągliwości, nawet delikatności w stosunkach nie tylko pomiędzy sobą, nietylko w codziennem wewnętrznem życiu parlamentarnem, ale nawet w odniesieniu się do zdecydowanych przeciwników partyjnych.

* * *

Grubijaństwo, brutalność, chamstwo, fanatyzm, barbarzyństwo, prowokacyjność — wprowadzane są w polskie życie publiczne z zupełnie innej strony, z tej strony właśnie, która powinnaby być naturalną dziedziczką narodowej kuhury, ze strony obozu, który się chlubi, że jest prawicą społeczną, że broni interesów szlacheckiego ziemiaństwa, arystokracji rodowej, wielkiego przemysłu, kupiectwa, zamożnej burzuazji, ołtarza i przyszłego „tronu". Ton nieustannego histerycznego krzyku, metoda odsądzenia każdego kto inaczej myśli od osobistej czci i wiary, maniera polemizowania w swojej prasie całemi wodotryskami wyzwisk, obelg, oszczerstw, podejrzeń, insynuacyj, pogróżek, nie cofanie się przed najplugawszemi kalenburami, sięgającemi aż w słownictwo kloaki publicznej, to jest szata nadana t. zw. „myśli narodowej" polskiej prawicy, opartej o protekcję sympatję, nawet entuzjazm innych wyższych „dziesięciu tysięcy" „high lifu" i stołecznego Klubu Myśliwskiego".

* * *

Gdy „Kurjer" pisał powyższe, nie było jeszcze wypadków, które począwszy od 9-go grudnia, a skończywszy na 16-tym, upoważniają do ostrzejszego prównania i ostrzejszej oceny prawicy i lewicy. Prawica, która sama siebie reklamuje jako „naród" poza którym niema „Boga i Ojczyzny", dała świadectwo o poziomie umysłowym, który reprezentują w Sejmie. Jeżeli posłowie „Chjeny" jak gen. Haller, nazywając „chamami" lewicę ludową i robotniczą, nie umieją nic lepszego wymyśleć, jak podburzanie najemniczych mas do mordów i wojny domowej, tedy ocena ich wartości dla każdego jest jasna i wyraźna. To nietylko są ludzie mało inteligentni. Są to obłąkani degeneracj, których lud polski ze swoich bark, jeżeli żyć chce, precz odrzucić musi.

Okazali dowodnie akcją zbrodniczą, że nie wolno narodowi powierzać losów w ręce szaleńców.

ZWOLENNICY DYKTATURY W POLSCE

Wypadki w kraju wywołały tak silne wzburzenie nietylko wśród żywiołów lewicowych, ale i części uczciwszych prawicowych, że tu i ówdzie rozległy się wołania o konieczności dyktatury, w celu zapobieżenia wojny domowej w Polsce.

Niezwykle ciekawą jest ta okoliczność, że z żądaniem Piłsudskiego na dyktatora, wystąpili nawet ci, co niedawno jeszcze Piłsudskiego zwalczali.

Co to jest dyktatura?

Są to rządy absolutne jednostki, lub grupy ludzi, za pomocą siły zbrojnej.

Dyktatura siłą rzeczy konstytucję na bok odkłada. Jakakolwiek by ona była, sama jest prawem, a prawo konstytucyjne za wiesza na kołku, lub zgoła je przecz odrzuca.

Nie trzeba się mylić w interpretacji, jak to czyni wiele osób i mniemać, że przy rządach dyktatorskich da się jednocześnie zachować i szanować demokrację i powagę władz cywilnych opartych na prawach uchwalonych przez wybranych przedsta wicieli narodu.

Dyktatura jest zawsze mieczem obosiecznym. Zazwyczaj kończy się na rewolucji. Chwilowo zapewnia władzę, ale równocześnie paraliżując wszystkie bez wyjątku nerwy społeczeństwa, prowadzi do wzmożonego kontrdziałania i wojny domowej.

Dlatego właśnie Piłsudski w ciągu czterech lat, wszelkie padszepty i rady o dyktaturze bezwzględnie odrzucał.

Obecnie, gdy kwestja walki dwuch obozów przybrała rozmiary ponad miarę, silniej niż kiedykolwiek rozległy się wołania o dyktaturę. Podniosły się głosy wątpliwej zresztą szczerości, z żądaniem, aby Piłsudskiego postawić w pozycji podobnej do Mussoliniego, lub Lenina.

W Warszawie tymczasem zgoła inaczej zapatrują się na sprawę. Zamiast dyktatury, wybrano silny, zdecydowany i jednolity rząd, a kierownictwo nad armją powierzono Piłsudskiemu. Wszystko dzieje się w łączności z Sejmem i w granicach konstytucyjnego prawa.

Zdecydowany i energiczny rząd, da sobie radę z warcholstwem. Załatwi się z buntownikami bez dyktatury. Nie wojsko, ale prawo demokracji rozprawi się z winnymi, którzy to prawo łamią.

Tak musi być w państwie demokratycznem, gdzie wola narodu nie mieści się na bagnetach i karabinach maszynowych.

Dyktatura zjawia się wtedy, gdy istniejący rząd nie opiera się na większości, a mniejszość szuka siły zbrojnej do utrzymania swego autorytetu. W Polsce w danej chwili, większość i to znaczna rząd popiera, dyktatura więc większości byłaby zjawiskiem niebywałem, w którem z całą pewnością nie figurowałby nigdy były Naczelnik państwa, Marszałek Piłsudski.

Odpowiedzi Redakcji

Czytelnikowi J. G. z Filadelfji, Pa., 1) „Dosiego roku" oznacza właściwie do przyszłego roku. Jest to staropolskie wyrażenie.

2) Jak termin się skończy, trzeba paszport wizować, bo nie będzie ważny.

* * *

Czytelnikowi R. R. z Brooklyna. — Jeżeli aplikacja o pierwsze papiery obywatelskie błędnie została wypełniona, można błędy skorygować w aplikacje o drugie papiery. Ale zależy wiele od tego jakiego rodzaju są błędy i jak się na nie zapatrywać będzie sędzia.

* * *

Czytelnikowi z Greenpoint. — Dziecko urodzone na okręcie amerykańskim, płynącym pod flagą amerykańską, jest automatycznie obywatelem, lub obywatelką Stanów Zjednoczonych.

SPECJALNA
TELEGRAFICZNA PRZESYŁKA PIENIĘDZY
w Amerykańskich Dolarach
(możemy to udowodnić własnoręcznymi podpisami odbiorców).
NA ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA
Przesłane pieniądze doręczamy do rąk odbiorcy, pod gwarancją, na ostatniej stacji pocztowej,
w PRZECIĄGU 3-ch DNI
W możliwie krótkim czasie dostarczamy Wam pokwitowania z kraju z własnoręcznym podpisem odbiorcy.
STANDARD BANK
posiada swoje własne Oddziały Bankowe w kraju, które tylko zajmują się uwzględnianiem przesyłanych pieniędzy.
PRZESYŁAMY TAKŻE PIENIĄDZE
w Polskich Markach po najniższym kursie, jakiego gdzie indziej nie dadzą Wam.
STANDARD BANK
obsługuje prędko, dobrze i tanio — PRZEKONAJCIE SIĘ — a będziecie zawsze przesyłać pieniądze do kraju za naszem pośrednictwem.
SPRZEDAŻ SZYFKART
z kraju i do kraju po cenach Kompanjeczych, na najlepsze, pośpieszne okręty, bez przesiadania. — Wypełniamy paszporty bezpłatnie, zawczasu zamawiamy na okręcie oddzielne i wygodne kajuty.
(Szczególna pieczołowitością staramy Rodziny podróżujące).
Sprowadzamy Krewnych z kraju i wypełniamy odpowiednie dokumenty, a nasz przedstawiciel w kraju udziela paszażerowi swej pomocy i wszelkich informacji.
Zwracajcie się osobiście lub piśmiennie pod adresem:
STANDARD BANK
55 Ave. B. Cor. 4 St. New York, City.

ZE ŚWIATA

ARYSTOKRATYCZNE DĄŻENIA SOWIETÓW.

Poselstwo sowieckie w Rydze zwróciło się do łotewskiego ministerjum spraw zagranicznych z propozycją, aby dla komunistów, których rząd łotewski zwalnia z więzienia wzamian za swych obywateli więzionych w Rosji, był wyznaczony specjalny wagon salonowy.

Rząd łotewski, wychodząc widocznie z zasady demokratyzmu, nie uwzględnił propozycji poselstwa sowieckiego i w czasie najbliższym wyśle komunistów rosyjskich w sposób dotychczas praktykowany t. j. w zwykłych wagonach.

Dalej do dzieła
— 5c wszędzie
Dużo roboty, a niema energji!— czy potrzeba trochę dodatniego fizycznego posiłku?
Małe rodzynki w małych czerwonych pudełkach pełne prawie przetrawionego energicznego pożywienia wbudzi cię w okamgnieniu.
Zawiera pekarmowe żelazo— także dobry pokarm dla was.
Spróbujcie działaj na po południowe zmęczenie.
Małe Sun-Maids
„Na Podwieczorek" Rodzynki
5c Wszędzie
Czy mieliście dziś swoje żelazo?

PRZEŚLIJCIE WASZE ŻYCZENIA ŚWIĄTECZNE
DO POLSKI
ZAPOMOCĄ TANIEGO RADJOGRAMU
Świąteczny radjogram wysłany do przyjaciół, krewnych i waszych drogich w Polsce posiada w sobie coś tak osobistego, tak nadzwyczajnego i tak przyjemnego, że wyróżniają się od zwykłych życzeń albo kartki świątecznej. Koszt jest tak mały, że prawie każdy może sobie pozwolić na uszczęśliwienie przyjaciół w starym kraju podczas ŚWIĄT, które tak wiele znaczą dla nich i dla Was
Zwykła rata na radjogramy do Polski wynosi 32 centów od słowa, lecz radjogramy wysłane przed czasem kosztują tylko 16 centów od słowa Radjogramy mogą być również podawane, w którymkolwiek z biur RCA niżej wymienionych Zaznaczając na nich (via RCA), aby zepwnić sobie szybką i pewną obsługę
Radio WORLD WIDE WIRELESS Corporation of America
84 Broad Street (zawsze otwarte) Tel. Broad 5100
51 E. 42nd Street (od 8 rano do północy) Tel. Murray Hill 4096
19 Spruce Street (od 8 rano do 8 wieczór) Tel. Beekman 5220
108 Hudson Street (od 8 rano do 8 wieczór) Tel. Canal 9477
933 Broadway (od 8 rano do 8 wieczór) Tel. Ashland 7814
1329 Third Ave. (od 8 rano do 8 wieczór) Tel. Rhinelander 9257

Central Savings Bank
IN THE CITY OF NEW YORK
ROG 4-ej AVENUE i 14-ej ULICY
KWARTALNA DYWIDENDA
PROCENT — CZTERY (4) OD STA
rocznie zostanie wliczony wszystkim depozytorom za ostatnie trzy miesiące, kończące się 31-go grudnia 1922, od wszystkich sum uprawnionych konstytucją, nie przewyższających pięciu tysięcy dolarów ($5,000) i będzie wypłacony w dniu 20-go stycznia 1923. Depozyty ulokowane w dniu 10-go stycznia 1923 roku, procentują się od 1-go stycznia 1923 roku.
A. KOPPEL, 2. Vice-Prez. HUBERT CILLIS, Prezydent.
i Skarbnik.

NAJSZYBCIEJ I NAJBEZPIECZNIEJ JEST PRZESYŁAĆ DO POLSKI PIENIĄDZE TAK W MARKACH JAK I DOLARACH
— PRZEZ —
AGENCJE STOWARZYSZENIA MECHANIKÓW
224 EAST 57th STREET, NEW YORK CITY.
Karty Okrętowe i sprawy notarjalne. — Biuro otwarte wieczorami.

Telefon: 2766 Market.
WOJCIECH RUCKI
Notarjusz Publiczny, Komisarz spraw realnych. — Wyrabiam akta prawne, wysyłam pieniądze do Polski; sprzedaję karty okrętowe; domy na dogodne spłaty. — Asekuruję od ognia domy i meble i t. p.
86 Tyler Street, Newark, N. J.

PIENIĄDZE W DOLARACH I MARKACH. WYSYŁAMY DO POLSKI NAJTANIEJ I NAJPRĘDZEJ
SZYFKARTY na GDAŃSK i INNE PORTY sprzedajemy na wszystkie linje. Specjalną opiekę otaczamy rodziny i przybyłych do N. Y.
SPROWADZAMY KREWNYCH Z POLSKI.
POLISH TRAVEL BUREAU (INTERNATIONAL TRAVEL BUREAU)
136 East 42nd Street. New York, N. Y.

PRZEZ 22 LAT
Nie zawiodłem jednego polaka, który nabył u mnie biżuterja
Przed każdemi Świętami upust
25 procent
od wszystkich zamówień
Franciszek Ficek
330 EAST 72 ST., NEW YORK
Telefon: Rhinlander 6280.

WSZELKIE TOWARY ŚWIĄTECZNE
także brzytwy, maszynki do strzyżenia włosów, nożyczki i inne przybory balwierskie po najlepszym gatunku, można kupić najtaniej wprost od importera.
Piszcie po katalog do:
F. FORTUNA
422 EAST 9th STREET
New York, N. Y.

POLSCY
Wynalazcy, wysyłajcie szkice i modele swych wynalazków do nas dla BEZPŁATNEGO egzaminowania. Poświadczone sprawy są wykładane przez doświadczonych i odpowiedzialnych Rzeczników Adwokatów Patentowych zaklecznie i z gwarancją zadowolenia. Naszą nową ilustrowaną książkę PATENTOWĄ wysyłamy DARMO. Piszcie zaraz do:
MANUFACTURERS PATENT CO.
520 Fulton Ave., New York

PATENT
Mow... ... lub też zagadnienie... ... patentować, jak PATENT SPRZEDAŻ oraz więcej cieszyem informacji wyjaśnienia wych patentowych powinni się z nej POLSKIEJ KSIĄŻKI WYNALAZKOWEJ która możecie darmo otrzymać.
MARCIN LABINER
Adwokat Patentowy;
3 Park Row (N.S.) New York

Architekci i Budowniczy
Sprzedamy plany i rysunki jedno-fam. Ceny domy od $3.500 wyżej; dwa-familijne domy od $6.500 wyżej — w miejsce lub na miastem
JOHN J. STANKIEWICZ
110 W. 34 Street, Room 900
Tel. Pitzroy 6045. New York.

Telefon: Drydock 9336.
Sumienna i fachowa obsługa.
Ceny niskie.
DR. H. J. KORNBLUH
nad aptekom Union Cigar Store.
naprawy, wyrywanie zębów bez bólu. Mosticl, korony, płyty i wszelkie
162 AVE. B, róg 10 ULICY
NEW YORK, N. Y.

Znany tutejszy Adwokat i Notarjusz
JÓZEF HELLER
233 E. 14-TH NEW YORK CITY
bawiący czasowo w Polsce przyjmuje zlecenia dla Polski i innych państw Europy we wszelkich sprawach. Załatwienia przyjmuje powyższa kancelarja.

DR. BRYAN
533 EAST 11 ULICA NEW YORK CITY
(pomiędzy 1 a 2 Ave.)
Leczy chronicznie choroby krwi, nerwów, mocz i pęcherza męskiego wyłącznie.
GODZINY:
9 rano do 8 wieczór. — W niedziele od 9 rano do 1 po południu.

Telefon: Orchard 1521.
JÓZEF HALICKI, M. D.
LEKARZ —
GODZINY:
12 do 2 po południu.
6 do 8:30 wieczór.
W niedziele do godziny 2-ej popoł.
311 E. 10th Street
NEW YORK

DR. H. E. COOK
CHOROBY OCZU, USZÓW, GARDŁA I NOSA
GODZINY:
Od 4 popołudniu do 7 wieczór.
Rano i w niedziele na zamówienie.
36 West 82 ulica
NEW YORK CITY
Tel.: Schuyler 0177.

ARENA AUTO SCHOOL
BEZ POSADY
Uczniowie mai... ... prawdą i są szczęśliwi, gdyż nauczyli się fachu i zarabiają dziś od 25 do 50 dolarów tygodniowo.
SZKOŁA NASZA
posiada 5 systemów automobilów ostatnich modeli z 1921 roku, na których uczą po polsku kierowania, jazdy i mechaniki.
Kurs trwa do 4-ch tygodni.
Dostarczamy posady. Uczcie się fachu, który popłaca. Dla pracujących szkoła otwarta w niedzielę.
Piszcie po katalog darmo do:
ARENA AUTO SCHOOL
151 West 54th St., New York

National Auto School
220 EAST 14th STREET
Blisko Trzeciej Avenue
Dajemy najtańsze kurs we własnym języku, uczące naprawy i jazdy na automobilach ostatniej konstrukcji. Gwarantujemy otrzymanie poswolenia.
Klasy otwarte dziennie i wieczorem.
KOMPLETNY KURS $25.00

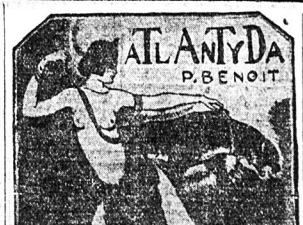

(Ciąg dalszy)

Oświecało ją dwanaście miedzianych lamp, stojących na podłodze niby kolumny, a jaśniejących wielkimi purpurowymi płomieniami. Gdyśmy weszli, wiatr z korytarza rozbijał płomienie, które chwiały się przez chwilę, rzucając dokoła nas olbrzymie dziwaczne cienie. Po chwili płomienie zesztywniały i kraśne ich dzioby sterczały znowu nieruchomo pośród ciemności.

Tych dwanaście olbrzymich lamp (każda z nich była ze trzy metry wysoka) ustawionych było w koronę o średnicy pięć dziesięciu stóp. Po środku tego koła dojrzałem coś, co mieniło się czerwonymi refleksami. Zbliżywszy się, ujrzałem świeże źródełko, które powodowało chłód, panujący w sali.

W kamieniu, z którego toczyła się szemrząca fontanna, wykute były olbrzymie ławy, wyłożone miękkimi poduszkami. Dwanaście kadzielnic ustanowionych wewnątrz koła z lamp, tworzyło drugi okrąg o mniejszej średnicy. Dymu z nich nie było widać, ale upojny ich zapach w połączeniu z chłodem i cichym szmerem fontanny, budziły w duszy pragnienie, aby tu pozostać na zawsze. .

Pan Le Mesge wskazał nam olbrzymie krzesła. Sam zajął miejsce pomiędzy nami.

— Za chwilę oczy panów przyzwyczają się do ciemności.

Zauważyłem, że mówi cicho niby w świątyni.

Powoli oczy nasze przywykły naprawdę do czerwonego światła, które oświatlało tylko część olbrzymiej sali.

Sklepienie całe pogrążone było w ciemnościach i nie można było określić jego wysokości. Z trudnością dostrzegłem ponad naszymi głowami wielki złoty żyrandol, po którym oślizgiwało się także czerwone światło. Niepodobna jednak było określić długości łańcucha, na którym zawieszony był u tonącego w mroku sufitu.

W marmurowej podłodze odbijało się światło pochodni.

Sala ta, powtarzam, była okrągła, a fontanna, do której byliśmy tyłem odwróceni, stanowiła jej środek.

Byliśmy zwróceni twarzą do okrągłych ścian i oto cośmy ujrzeli: składały się one z całego szeregu ciemnych nisz, których linja przerwana była przed nami przez drzwi, którymiśmy weszli, a za nami przez inne drzwi, których istnienia domyślałem się, nie odwracając się. Od jednych drzwi do drugich naliczyłem sześćdziesiąt nisz, czyli w sumie było ich sto dwadzieścia. Każda z nich była trzy metry wysoka, a jeden szeroka i zawierała rodzaj skrzyni szerszej u góry niż u dołu, a zamkniętej tylko w dolnej części. We wszystkich tych skrzyniach za wyjątkiem dwuch, stojących nawprost mnie, dostrzegłem jakąś błyszczącą bryłę w kształcie człowieka, coś niby posąg z jasnego bronzu. W odcinku koła jaki miałem przed oczyma, naliczyłem trzydzieści tych dziwacznych posągów.

Co to za posągi? Chciałem wiedzieć. Wstałem.

Pan Le Mesge położył mi rękę na ramieniu.

— Za chwilę — szepnął cichutko — za chwilę.

Wzrok profesora utkwiony był we drzwiach, którymiśmy weszli, a za którymi słychać było coraz wyraźniej szmer kroków.

Drzwi otwarły się cicho i wkroczyło trzech białych Tuaregów. Dwóch niosło na ramionach podłużną pakę, trzeci kierował nimi.

Na znak jego postawili pakę na ziemi i wzięli z jednej z nisz skrzynię, o jakiej wspominałem.

— Możecie się panowie przybliżyć — zwrócił się do nas pan Le Mesge.

Dał znak i Tuaregowie odsunęli się nieco.

— Prosił mnie pan przed chwilą — — zwrócił się do Morhangea — abym panu dał dowód wpływu kultury egipskiej na ten kraj. Cóż pan powie o tej skrzyni?

(Ciąg dalszy nastąpi).

Czesław Łukaszkiewicz

Księży Chleb

POWIEŚĆ

z życia polsko-amerykańskiego

(Ciąg dalszy) Pokazała gościowi bibiljoteczkę, a w niej najnowsze wydawnictwa, o których wikary nie słyszał nawet...

Wywiązywała się przytem miła pogadanka, w czasie której Banasik zauważył, że niejedno słowo utkwiło mu w mózgu, i że tu można czegoś więcej się nauczyć, jak na plebanji.

Rozpromienił się po pewnym czasie i pzekonał się, że rozmawia z tymi ludźmi, jak ze starymi znajomymi, z którymi się już beczkę soli zjadło. Czuł, że w tej atmosferze czystej, bez obłudy i przymusu, gdzie każde słowo służy do wyjawienia, a nie do ukrycia myśli, jest mu bardzo dobrze — i nie myślał o powrocie do domu, aż dopiero wtedy, gdy spostrzegł, że się ściemnia.

— Zasiedziałem się i to porządnie, a państwo zamiast mnie przepędzić, jeszcze mnie zatrzymujecie, choć może macie, co lepszego do roboty, jak prowadzić takie akademickie dyskusje.

Panna Mania uśmiechnęła się:

— Nawet ksiądz nie uwierzy, jaką nam zrobił przyjemność swoją przypadkową wizytą. My tu przecież odcięci jesteśmy zupełnie od polskiego świata i o ile do miasta nie jedziemy, to niema z kim pomówić.

— To tu naprawdę nikt z polaków do państwa nie zachodzi?

Stary pogładził brodę.

— Czemu nie? Przyjedzie czasem, który z dobrych towarzyszy, a nawet i tutejsi ludzie zaglądają, o ile mają interes.

— Interes?

— A jakże! Jeśli taki cap nie wie, gdzie co żupić, albo jak sprzedać to, co wyprodukował, to maszeruje do Kazimierskiego; zanim wszakże tu wejdzie, to zmówi pobożnie „ojczenasz", a kiedy przez próg przestępuje, to jeszcze mruczy „Pod twoją obronę", bo się boi, żeby go djabeł nie porwał!...

Banasik roześmiał się szczerze.

— No, ja się już tego nie boję.

— W każdym razie, radzę księdzu nie przyznawać się do tego, że ksiądz był na nas łaskaw...

— Hm..,

— Tak, tak! Inaczej zrobią z księdza heretyka.

— W każdym razie państwo nie będzie cię się gniewać,, jeśli zajdę do was na pogadankę i zajrzę do waszej bibljoteczki?

— Ależ, z największą przyjemnością, a co się tyczy bibljoteczki, to proszę choćby i dziś rozpocząć z niej czerpać. Niewiele tego jest, ale niezłe rzeczy.

Panna Mania wyjęła dwie książki.

— Niech ksiądz to przeczyta. Lekka strawa dla rekonwalescenta. Powieść wprawdzie, ale rozumna.

— Dziękuję!

— Jeśli ksiądz nie będzie miał nic przeciw temu, to ja księdzu przygotuję całe menu literackie w takim eleganckim porządku, że proszę siadać! Dobrze? Niech mi ksiądz zrobi tę przyjemność i pozwoli mi odegrać rolę przewodnika dla czytających!

— Ależ proszę, proszę! Będę zobowiązany do samej śmierci.

— Wzamian za to przyśle mi ksiądz trochę swoich ponurych książek, których wcale nie znam.

— Taka pani poganka?

— Acha! Taka domorosła, wcale nieważna poganka. Nie z łaski Nietzschego, ani nawet Homera, ale sama z siebie...

Zabierał się ksiądz Banasik powoli i wreszcie pożegnawszy gospodarzy serdecznie, wydostał się na drogę. Czuł się bardzo dobrze i pewnym krokiem szedł do domu.

Kazimierski patrzył za nim chwilę, wreszcie mruknął do córki:

— Skąd się taki jeden wyrodził? Dobrze mu patrzy z oczu.

— A dobrze.

— Aj, żeby to ludziska wiedzieli, daliby oni jemu!...

— Lepiej niech nie wiedzą, aż sam wybuchnie. Będzie ojeciec widział, że on tym krukom do oczu skoczy!

— Być może, że i skoczy, ale też i sam się zmarnuje.

— Dlaczego ma się zmarnować?

— Moje dziecko, to już taki los. Kto się raz w sutannę ubierze, to przepadł. Będzie się taki szamotał, będzie się wił, a potem albo do Canossy, albo do rynsztoka.

(Ciąg dalszy nastąpi).

DO KÓŁ V-GO OKRĘGU P. S. L. WYZWOLENIA W NEW YORKU I OKOLICY

Tragiczna śmierć pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej Gabrjela Narutowicza z ręki podjudzonego przez Chjenę matołka wstrząsnęła nami do głębi. Nasze stronnictwo w Polsce postawiło kandydaturę Narutowicza na Prezydenta. My więc Wyzwoleńcy w pierwszym rzędzie powinniśmy uczcić pamięć wielkiego Męża, — który poległ jako czołowy żołnierz idei postępu, demokracji — równości i sprawiedliwości.

Jutro 21go grudnia zwołany będzie Wielki Wiec ku uczczeniu pamięci wielkiego męża i zamanifestowania naszych uczuć, a także omówienia wszystkich spraw połączonych z ostatnimi wypadkami w Polsce. Musimy jasno i wyraźnie przedstawić sobie sprawę ze stosunków w Polsce.

Niechajże więc nie braknie na tym Wielkim Wiecu ani jednego Wyzwoleńca z New Yorku i okolicy. Wszystkie 18 kół V-go okręgu nowojorskiego wzywamy do gremjalnego udziału.

Wiec odbędzie się w Domu Narodowym w New Yorku o godz. 8mej wieczór.

Za Zarząd Główny Ekspozytury
P. S. L. Wyzwolenie
Z. B. Dybowski, Sekr. Gen.

DO 55 KOŁA WYZWOLENIE W NEW YORKU

Wszyscy członkowie 55-go Koła P. S. L. Wyżwolenie w New Yorku proszeni są na nadzwyczajne Zebranie dzisiaj, o godzinie 8mej wieczór w Domu Narodowym, celem omówienia wypadków w Polsce i wzięcia udziału w Wiecu czwartkowym i wysłania rezolucji do Polski na ręce Marszałka Sejmu.

Za Zarząd Koła,
Zbożański, sekr.

Pisma rosyjskie donoszą, że petersburski „gubispołkom" wydał polecenie zamknięcia wszystkich istniejących w Petersburgu organizacji i związków „pracy kobiet" oraz t. zw. ligi kobiet pracujących.

Tak się pirzedstawia w rzeczywistości wolność pracy w Rosji sowieckiej.

Royal Mail
PRZEDPŁATY
Przygotujcie się sprowadzić Waszych krewnych do Stanów Zjednoczonych drogą ROYAL MAIL.
Specjalną uwagę się darzy polskich pasażerów; wyborowe jedzenie i czyste kajuty dla wszystkich
Wielkie wygody — częste okręty częste jazdy
ORDUNA ORCA
ORBITA OHIO
Przygotowania cyrylone do podróży we wszystkich Europejskich krajach.
Napiszcie po książeczkę
Zgłoście się po bliższe szczegóły do:
Royal Mail Steam Packet Co.
SANDERSON & SON, INC., AGENCI
26 Broadway, New York
117 W. Washington St. Chicago
lub miejscowy okrętowy Agent.

Jest ono szczęśliwe gdyż jest to
Marka **BAMBINO** Handlowa
Zarzą. w U. S. Pat. Off.
Dzieci lubieją to!
Proszą o więcej!
Bambino jest najlepszym środkiem na zatwardzenie, kolki i niedołęgliwości żołądkowe. Działa szybko i skutecznie. Jest najlepszym przyjacielem dziecka.
35c. w aptekach lub 40c. pocztą wprost z laboratoryum.
P. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

FILADELFJA, PA.
Bell Telefon Kens: 2641
Dr. Franciszek Trygar
3119 RICHMOND ST.
Philadelphia, Pa.
Godziny ofiarowane:
do 10 rano
1 do 4 po poł.
6 do 9 wiecz.
W Niedzielę do 1 po poł. 6 do 9 wiecz.

ŚCIENNY ZEGAR MUZYCZNY
Importowany z Europy
ZEGAR 4 CELÓW — 6 STALOWYCH REKORDÓW DARMO
Spojrzcie na ten Piękny Wynalezony Muzyczny Zegar, i z ilustracji poznacie jego wartość. Nietylko wartości jako nadzwyczajna nowość, artystycznego wyrobu, jest także jego praktycznej kombinacji, której nigdy nie widzieliście w innym zegarze. Ten zegar ma następujące zalety: (1) Śliczny Duży Ścienny Zegar; (3) Codzienna Muzyczna Kombinacja; (4) Alarm Muzyczny; (4) Mantelowy Zegar. Wziął pierwszą nagrodę na światowej wystawie. Wyrywa muzykę z wielkiego wyboru kawałków. Nie jest to zwyczajne drewniane pudełko z Zegarem i z alarmem muzycznym przyniesionym... ...lecia jest to najlepszego gatunku drzewo, ręcznie wykończony i rzeźbiony w piękne i powabne desenie, podobnego się nigdzie nie znajdzie. Front stanowią duże szklane drzwi czoła, ...ekorowane wijącą się drzewną robotą, przez która można zobaczyć mechanizm Zegara. Jest on 20 cali wysoki i 11 cali szeroki — ma najmocniejsze stalowe sprężyny i pokazuje czas wyborowo.
Muzyka jest wydawana przez stalowe blachy lub rekordy. Ponieważ są zrobione ze stali, nigdy się nie psują i powinny starczyć na zawsze.
DARMO Dajemy absolutnie DARMO z każdym Zegarem sześć wyborowych muzycznych—najlepsze jakie mamy. Jako zegar alarmowy, zegar ten, wyciąga sobie, by was budzono rano, nastawcie zegar na czas oznaczony i pokaże miejsce Wam zegra na początek —wego dnia.
Ten zegar będzie stałym źródłem pociechy i trwała ozdoba w Waszym domu. Każdy będzie podziwiał jego nadzwyczajne zalety i dobrą muzykę. Odpędzi Wasze kłopoty i zmęczenie przy końcu roboczego dnia, lub w święto. Będzie pierwszym w sąsiedztwie o posiadaniu takiego—pokazcie Wasz dobry smak w czasie, gdyż ten zegar jest wart najmniej $25 i jest sprzedawany po tej specjalnej cenie tylko na krótki czas, by popularyzować go prędko. Ten zegar jest zrobiony w Europie i my jesteśmy jedyną firmą, od której możecie go dostać.
Nasza specjalna cena tylko na krótki czas jest
$12.95
Przy otrzymaniu
10 DNI NA PRÓBĘ BEZPŁATNIE. — NIE PRZYSYŁAJCIE PIENIĘDZY
Napiszcie Wasze imię i adres na poniższym kuponie i przypnijcie jednego dolara na wysyłkę i opakowanie, a my Wam wyślemy ten piękny ścienny Muzyczny Zegar na 10 dniową DARMA PRÓBĘ. Dajemy Wam 6 ślicznych muzycznych kawałków ABSOLUTNIE DARMO. Zapłacicie przy odbiorze $12.95 i nic więcej. Grajcie na nim przez 10 dni, a jeśli nie będziecie zupełnie zadowoleni, to wyślijcie go nam z powrotem w dobrym stanie, po 10 dniach, zwyczajna zaekurowana pocztą i dostaniecie pieniądze z powrotem.
Nie odkładajcie. Wyślijcie kupon dzisiaj!
IMPERIAL NOVELTY CO., 1016 Milwaukee Ave., Dept. P-407, Chicago, Ill.
Załączam jednego dolara. Proszę mi przysłać ten Piękny ścienny Muzyczny Zegar. Zapłacę przy odbiorze $12.95 i nic więcej. Dostanę 6 wyborów muzycznych ABSOLUTNIE DARMO. Zatrzymam zegar na 10 dniową DARMA PRÓBĘ. Jeżeli nie będę zupełnie zadowolonym, to zwrócę go po 10 dniach, zwykłą zaasekurowaną pocztą i dostanę pieniądze z powrotem.
Imię .....
Adres .....
Miasto ..... Stan .....

Wielki Bargien
Piękny Gabineto-wy fonograf tylko $10.95 i nic więcej
Spojrzyjcie na obrazek, a przekonacie się, że nigdy w życiu nie mieliście takiej okazji. Możecie kupić ten nadzwyczajny Fonograf po tak bajecznie niskiej cenie, oprócz tego dostaniecie ABSOLUTNIE DARMO 6 Columbia 10-calowych wyborów i 200 igieł. Czyż to nie jest prawdziwy bargain? Fonograf jest bardzo ładny, mocno zrobiony, mahoniowy kolor naszymy. Ma najlepszy motor do dodatnia, mocną stalową sprężyna, która gra na 2 Columbia 10-calowych rekordach. Możecie dostosować prędkość motoru dla różnego rodzaju muzyki. Ma specjalny patentowany aparat odtwarzający, czysty i wysoki ton, zupełnie inny od zwykłego Fonografu. Odtwarza muzykę i głosy tak naturalnie, iż wyobrażacie sobie, że macie przed sobą słynnych, światowych artystów. Nie tylko że posiadły jako kostawny Fonograf, ale jest on także dekoracją domu, tak, że najkosztowniejszy Fonograf nie da większego zadowolenia, a my jesteśmy jedyną firmą, która Wam go sprzeda tak tanio.
DARMO 6 Columbia 10 calowych wyborów i 200 igieł
By dać ludziom okazję kupna tego Fonografu, nim się cena podwyższy, zdecydowaliśmy go sprzedać po specjalnie niskiej cenie, tylko $10.95. Ta oferta jest ograniczona i jest tylko na krótki czas.
10 DNIOWA DARMA PRÓBA
Nie Przysyłajcie Pieniędzy
Napiszcie Wasze imię i adres na poniższym kuponie i przypnijcie dolara na koszta wysyłki i opakowania, a my Wam wyślemy ten Piękny Cabinet Fonograf na 10-dniową DARMA PRÓBĘ, wyślemy Wam także 6 Columbia 10-calowych wyborów ABSOLUTNIE DARMO. Zapłacicie przy odbiorze 10.95 i nic więcej. Grajcie na nim przez 10 dni, a jeśli nie będziecie zupełnie zadowoleni, to odeślijcie go w dobrym stanie po 10 dniach, zwykłą pocztą zaasekurowaną, a my zwrócimy Wam pieniądze.
Nie odkładajcie. Wyślijcie kupon dzisiaj!
IMPERIAL NOVELTY CO., 1016 Milwaukee Ave., Dept. P-307, Chicago, Ill.
Załączam dolara. Proszę przysłać Piękny Cabinet Fonograf. Zapłacę przy odbiorze $10.95 i nic więcej. Dostanę 6 Columbia 10-calowych wyborów absolutnie DARMO. Po 10 dniach BEZPŁATNEJ PRÓBY, jeżeli nie będę zadowolonym, zwrócę go po 10 dniach, zwykłą pocztą zaasekurowaną, a dostanę pieniądze z powrotem.
Imię .....
Adres .....
Miasto ..... Stan .....

ROSALIE F. JANOER
Polski Adwokat
Ogłasza swój powrót z Europy do czynnej praktyki cywilnych i kryminalnych spraw.
1 Union Square, cor. 14th St.
NEW YORK CITY

REUMATYZM
Nadzwyczajne domowe leczenie dane przez kogoś kto je praktykował.
W roku 1893 zaniemogłem na muskularny i "Sub Acute" reumatyzm. Ci, którzy te bole przechodzą srouncieją mogą sierpienia. Brałem lekarstwa po lekarstwie, lecz ulga była tylko chwilowa. Narzeście znalazłem leczenie, które mnie absolutnie wyzdrowiło i moje cierpienia nigdy się już nie powtórzyły. Dawałem moje lekarstwo wszystkim chorym na reumatyzm, nawet takim, którzy byli zmuszeni leżeć, niektórzy mieli po 10 i 20 lat i rezultaty były te same co i u mnie.
Kto tylko cierpi na muskularny lub "sub-acute" (zapalenie w stawach), reumatyzm niech spróbuje moje cenne "domowe leczenie" i zobaczy jakie chcą one przynosić. Nie wysyłajcie pieniędzy, przyślijcie po prostu wasz adres i ja Wam wyślę go darmo na próbę. Po użyciu mego lekarstwa, które okazało się zadawalniające w wszystkich, możecie mi wysłać zapłatę w sumie jednego dolara, lecz pamiętajcie, że nie chcę Waszych pieniędzy, jeżeli nie jesteście zupełnie zadowoleni. Wziąć to jest zupełnie Foco nadal sierpień, jeżeli, jeżeli ze Wam jest zaaeiarowana darmo. Nie odkładajcie. Piszcie dzisiaj.
Mark H. Jackson 308 J Durston Bldg. Syracuse, N. Y.
Pan Jackson jest odpowiedzialnym, że powyższe jest prawda.

Piszcie po
— Katalog pocztą 50c. —
Deski na klatki, okręty, fonografy, aeroplany i wszystkie zabawki.
H. L. WILD
171 Ave. A. Dept. N.
NEW YORK

Krótko strzyżone włosy "Bobbed" i łupież nie są odpowiednią kombinacją. Ta brudna biała łuszcząca się substancja niszczy piękność włosów każdego.
Ruffles
jest śmiertelnym wrogiem łupieżu. Kilka razy użycia usunie takowy. Dla utrzymania skóry głowy zdrową i czystą, oraz pięknych i błyszczących włosów, używajcie *Ruffles*.
Co. w aptekach lub 75c. pocztą wprost z laborat.
P. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn

Kronika miejscowa

Dzisiaj — Teofila.

Dzisiaj — Pogoda.

RUCH OKRĘTÓW

Przybędą do New Yorku

Środa: Ansonia z Liverpoolu.
Piątek: G. Washington z Bremen.
Sobota: Bergenfjord z Bergen
Zeeland z Cherbourga

Odpłyną z New Yorku

Środa: Orbita do Hamburga; Pres. Polk do Bremen; Seydlitz do Hamburga.

TEATR POLSKI
pod dyrekcją:
T. Wandycz i W. Ochrymowicz
L. Kowalski, administrator.

PONIEDZIAŁEK 25 GRUDNIA
Dom Narodowy w New Yorku
„GEJSZA"
Po przedstawieniu BAL

ŚRODA, 3 STYCZNIA
Moose Auditorium, Filadelfja
„WRÓG KOBIET"

Samopomoc

Posiedzenia Zarządu i Rady T-wa. „Samopomoc Polska" odbywają się każdego 1-go i 3go czwartku miesiąca, o godz. 8:00 wieczorem w lokalu pod nr. 40 W. 40th St. New York City.

Następne posiedzenie dnia 21go grudnia r. b.

CZY POTRZEBUJEMY ORGANIZACJI, JAK SAMOPOMOC I LIGA KOBIET?

Smutna historja Johnnie Millera niechaj będzie odpowiedzią

Wczoraj otrzymuliśmy zawiadomienie od Towarzystwa Childrens Aid Society, że w ich przytułku pn. 2 E. 105 ul. znajduje się — oprócz wielu innych polskich dzieci 8-letni Johannie Miller, który ma *odmrożone nogi, gdyż od kilku dni sypiał w skrzyni na dachu domu* przy Essex St.

Johnnie urodził się w Polsce i przyjechał do Ameryki w towarzystwie matki. Matka wkrótce potem umarła, a ojciec ożenił się poraz drugi. Przed kilkoma miesiącami *ojciec został zabity przy pracy*. Macocha sprzedała meble i dała dziecku $5. — poczem odjechała do Polski, zostawiwszy chłopaka bez opieki. Dzieci Szkoły publicznej nr. 13 dały mu pieniądze i pożywienie.

Bezdomny Johnnie sypiał w skrzyni na dachu domu pn. 120 Delancey St. *pod gołem niebem*. Pani Helena Lehrman zauważyła go i wzięła go do siebie. Chłopak ma odmrożone nogi. Lekarze twierdzą, że odzyska zdrowie. Policja zajmuje się tą sprawą.

Reporter „Nowego Świata" dzisiaj odwiedzi chłopca w przytułku.

Czytajcie tę smutną historję szanowne rodaczki i rodacy — szczególnie wy, którzy kupujecie podarki dla własnych dzieci na święta.

Kto zajmie się tym chłopcem?

TEATR POLSKI
z New Yorku
PONIEDZIAŁEK
25-GO GRUDNIA
BOŻE NARODZENIE
DOM NARODOWY
19-23 St. Marks Place
New York, N. Y.
Gejsza
Operetka w 3ch aktach
POCZĄTEK O 8ej WIECZ.
Po przedstawieniu
BAL

HIPPODROME
43rd STREET AND 6th AVENUE
Największe
LEPSZE CZASY Przedstawienie
WIELE POLSKICH ARTYSTÓW
Dwa razy dziennie 2.15 p. p. i 8.15 w. w.
Cena: — 50c i $1.50.

Przygotowania

Nawet policja i sądy przygotowują się na święta. Wobec tego, że Santa Claus — daje złodziejom specjalne okazje i że z każdym dniem, szczególnie przed świętami mnożą się kradzieże, prokurator Banton zarządził, aby każdego złodzieja przyłapanego przed południem sądzono popołudniu. Detektywi pełnią służbę w pobliżu dużych sklepów.

Ellis Island

Z Waszyngtonu donoszą, iż sekretarz Davis postanowił przeprowadzić reformę na Ellis Island polegającą na temć że poszczególne narodowości będą osobno grupowane.

Nieszczęśliwa miłość

George Petriedes, we fraku i cylindrze, siedzi w więzieniu za — miłość. Kocha bowiem tak gorąco i prawdziwie szalenie wdowę Effie Chambers, tak bardzo, że obsypywał ją listami miłosnemi i kwiatami i [illegible] dził za nią, jak cień. Wczoraj zniecierpliwiona pani kazała go aresztować, a sędzia zatrzymał go w więzieniu nie pozwoliwszy mu nawet przebrać się.

Jeden z wielu

Inspektor Eagan przez szereg dni pełnił służbę na stacji kolei podmiejskiej Times Square, czyhając na pasażerów, którzy do furtek automatycznych zamiast niklów wrzucają tzwarzołościowe monety. Wczoraj udało mu się aresztować Preina Amadeo, który zamiast nikla wrzucił niemiecką monetę 10 fenigów.

Ulice nowojorskie

Na Grand i Mott St., odbyła się walka na rewolwery, niezwykła nawet na stosunki nowojorskie. Przeszło 30 strzałów rewolwerowych padło w krótkim czasie. Publiczność w popłochu uciekała z restauracji i kawiarń, a samochody, znajdujące się w pobliżu pola walki podwajały szybkość i oddalały się czemprędzej. Dotychczas niewiadomo, co było przyczyną tej regularnej wojny. Charles Palmer, który przypadkowo znajdował się na ulicy został ciężko raniony. Policja aresztowała dwuch włochów: Józefa i Jana Bellantino, którzy twierdzą, iż bronili się napadnięci przez sześciu bandytów. Musiano przywołać rezerwy policyjne, aby uspokoić publiczność, zaniepokojoną wskutek strzelaniny. Dżungle nowojorskie.

Sentymentalność

Dziewięcioletnia Marion Brown napisała list do sędziego Bleaky z prośbą o wypuszczenie jej ojca z więzienia, donosząc, że jej siostra leżąca w szpitalu nie będzie miała wesołych świąt, o ile jej ojca nie będzie w domu. Brown skazany został za kradzież samochodu. Sędzia był tak wzruszony po przeczytaniu listu, że Brown natychmiast z więzienia wypuścił. Sędziowie amerykańscy są bardzo sentymentalni.

W Bronx jest silne gniazdo sokole, które skupia w sobie również około 40 dziatek obojga płci. Dziatwa ta regularne schodzi się na ćwiczenia, posiada tej swój własny zarząd a nawet pieniądze w banku. Dzielna ta dziatwa Gn. No. 85 urządza dla niej w poniedziałek, dnia 25 grudnia choinkę w Domu Narodowym, pnr. 705 Courtland Ave. Będzie tam dla niej wiele podarunków miłych — które je do dalszej zachęcą pracy. Spodziewać się należy, że publiczność polska w dniu tym zejdzie się do Domu Narodowego w wielkiej liczbie, tymbardziej, że będzie sposobność zatańczyć i zabawić się przyzwoicie.

ZAWIADOMIENIE

Podaję niniejszem do wiadomości, że otwieram dla wygody mej klienteli filję mej kancelarji lekarskiej pod adresem: 488 Sixth Avenue Największa Biuro nowojorskie pod 111 E. 7-th Street, pozostaje nadal bez zmian.

Z poważaniem
Dr. S. M. Kaufman

WIGILJA W RESTAURACJI DOMU NARODOWEGO

Nowy zarządca restauracji p. Zieliński, niniejszem podaje do wiadomości, że w Wigilję Bożego Narodzenia odbędzie się wspólna wieczerza, na którą zaprasza się Szanownych Gości o składanie zamówień na stoły w Zarządzie Restauracji.

Jadalnia będzie udekorowana pięknie ubraną tradycyjną choinką. Zarząd postara się również, by każdy z uczestników czuł się na wieczerzy, jak w gronie rodzinnem. — Zamówienia przyjmowane będą w Restauracji Domu Narodowego, 19-23 St. Marks Place, New York, N. Y.

Podejrzane flaszeczki

Na Bowery aresztowano A. L. Fuha, który znany był policji jako przemytnik narkotyków. Fuh prowadził 6-letniego chłopczyka trzymającego w ręce — flaszeczkę wypełnioną białą mąką. Detektyw zatrzymał obu i zbadał zawartość flaszeczki. Okazało się, iż zawierała morfinę. Fuh został aresztowany. Dziecko oddano towarzystwu Opieki nad Dziećmi.

Przedstawienie i Bal

urządza
TEATR POLSKI W NEW YORKU

W poniedziałek, 25 grudnia (Boże Narodzenie) Teatr Polski na ogólne żądanie powtórzy melodyjną operetkę, pt.: „Gejsza" w sali Domu Narodowego, 21 St. Marks Pl., New York. I znów ze sceny popłyną pełne elegji pieśni gejsz i znów Wam — Iwa (Tnasz Ulatowski) zabawi publiczność swą grą, a Ochrymowicz i Kallini porwą nas swym śpiewem.

Dla zaokrąglenia wieczoru Dyrekcja urządza Bal po przedstawieniu, które rozpocznie się tym razem o 7ej wieczorem.

Z teatru Polskiego

W poniedziałek rano po tygodniowej nieobecności wrócił do Nowego Yorku zespół Teatru Polskiego.

Artyści nasi występowali w Utica, Rochester i Buffalo w operetkach „Cnotliwa Zuzanna" i „Hrabia Luxenburg".

Prasa buffaloska jednogłośnie wyraziła się, że trupa operetkowa z naszego grodu przewyższyła ich oczekiwania i wyraża się z największem uznanie za ich grę.

Obecnie odbywają się próby pod reżyserją W. Ochrymowicza z ogólnie znanej i lubianej operetki p. t.: „Wróg kobiet". Główna rola w tej operetce spoczywa w rękach samego reżysera, który grał w niej aż koło 200 razy. Premjera jej przypadnie w Filadelfji, w środę 3go stycznia.

Poszukiwania

Uprasza się trzech braci: Józefa, Franciszka i Wincentego Zielińskich, zamieszkałych w New Yorku, o łaskawe podanie swych adresów do mnie. Czwarty ich brat Antoni jest Szwedem i mieszka w Warszawie. Mam dla nich ważną wiadomość. — J. V. Bronowicz, Box No. 9, Cohoes N. Y.

Baczność Jersey City!

Posiedzenie wszystkich towarzystw postępowych celem omówienia wieca dla uczczenia pamięci zamordowanego Prezydenta Narutowicza odbędzie się w środę, dnia 20go grudnia, o godzinie 8ej wieczorem w Domu Polskim pn. 189 Brunswick Ave.

ELIZABETH, N. J.

Nadzwyczajne posiedzenie filji Stowarzyszenia Mechaników Polskich, odbędzie się w Domu Narodowym, w środę dnia 20-go grudnia o godzinie 7:30 wieczorem. Wybór delgatów na konferencję przedyjazdową w New Yorku. Obecność wszystkich członków jest konieczną.

J. Kiczek, sekretarz.
J. Kozłowski, przedstawiciel.

LISTY DO ODEBRANIA
Karabłowski.

KALENDARZYK ZABAW

30 Grudnia: Oddz. „Potęga" 34 Zw. Soc. Pol. urządza Przedstawienie i bal, w sali Domu Nar. w New Yor ku. Początek 8 wiec. Wstęp 75c.
31-go grudnia w Forum Auditorjum, 227 E. 84 St., Oddział "Pod Jeden Sztandar" Z. S. P. urządza wieczorek sylwestrowy.
28 Stycznia, 1923 Okręg V. P. S. L. Wyzwolenie urządza wielką Zabawę Ludową i przedstawienie, w Domu Narodowym Driggs Ave, róg Eckford St. (Greenpoint) Brooklyn, N. Y. Początek o godzinie 6:30 po południu. Bilety wraz z garderobą 75c i 50c. Szczegóły w ogłoszeniach.

Nieuleczalna. „Doktorzy orzekli, iż choroba moja była nieuleczalna", pisze pani Stina J. Olsen, z High Bridge Wis. „Moja wątroba i krew były w bardzo złym stanie i cierpiałam na zatwardzenie, czasami trzy tygodnie z rzędu. Użyłam dziewięć butelek Dra. Piotra Gomozo i obecnie czuję się doskonale". To sławne lekarstwo ziołowe przyniosło ulgę w takich chorobach, które były zagadkowymi dla doktorów. Cały sekret jego powodzenia leży w tym, że atakuje ono sam korzeń zła, nieczystość krwi i organizmu; pomaga ono do zmiany materji i posila organa wydzielnicze. Aptekarze nie mogą jo sprzedawać. Jest ono dostarczane przez specjalnych agentów tylko. Piszcie do Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 2501 Washington Blvd., Chicago, Ill.

Z Brooklyna

Chcąc uniknąć kolizji z ciężkim samochodem Józef Nowak,— 322 East 81 ulica skierował swą maszynę ostro i uderzył wieńsią w fontannę, stojącą u zbiegu ulic Bedford i Division. Uszkodził maszynę lekko, szczęśliwie jednak wyszedł z wypadku.

Schodząc z tramwaju linji Cross town, H. Delas, 626 Wythe Ave, złamał nogę. Spoczywa w szpitalu Cumberland.

Gdy policjant Charles Meyer, usłyszał wołania o ratunek, zorjentował się szybko i pędem pobiegł w stronę Mantattan Ave., gdzie u zbiegu Box ulicy zobaczył 2-ch mężczyzn bijących trzeciego łopatami. Natychmiast rzucił w nir walki, co widząc napastnicy skierowali swoją uwagę przeciwko nie mu. Aczkolwiek pod wpływem rażów padał na ziemię, natychmiast jednak powstał i przy pomocy swej pałki ubezwładnił wnet napastników, których aresztował. Jeden z nich zwie się Józef Rodziewicz, 179 Huron ulicy, drugi zaś Stan. Straszyc, 1024 Manhattann Ave., Wincenty Kurawski, 37 Box ulicy, zeznał, że aresztowani zaczepili go, żądając od niego pieniędzy na wódkę, gdy zaś oświadczył, że nie ma na wódkę, rzucili się nań z łopatami. Tak policjanta, jakoteż i Kuwańskiego opatrzył lekarz, przybyły z ambulansem.

Przyjemnie słyszeć, że sokoli gniazda 14., urządzają dla gości obojga płci, skupiających się w gniezdzie, a których jest około 100, choinkę — pełną prezentów. Dla tej dziatwy dzielnej będzie to miła niespodzianka. Siódmego stycznia wieczorem, zejdą się wszyscy w jednej z sal sokolni, gdzie godzin kilka spędzi się mile. Będą też popisy tej dziatwy— znanej ze sprawności. Polonja Williamsburga winna się zejść w wielkiej liczbie, aby zadokumentować swą sympatję.

Tel.: Greenpoint 4086.
Jeżeli dokucza Wam ból głowy albo oczu, poradźcie się specjalisty chorób oczu u
MEDOFF OPTICAL CO.
850 MANHATTAN AVE.
Naprzeciw Greenpoint Teatru.

CIERPIĄCY
NA SŁABY WZROK
LUB BÓL GŁOWY
Gruntowne badanie oczu
DR. S. BOMELBTEN
753 Manhattan Ave.
naprzeciwko poczty
GREENPOINT, w Brooklynie

POLSCY LEKARZE

TYLKO
DETEKTYW
JEST NIGDY BEZ PRACY BARDZO DOBRZE PŁATNEJ!
Chcesz zostać detektywem pod gwarancją, w bardzo krótkim czasie? Pisz dzisiaj, lub przynajmniej do:
FIRST POLISH AMERICAN DETECTIVE SCHOOL
143—17th STREET
SO. BROOKLYN, N Y.
FIRST

Tel. Williamsburgh 4272.
DR. S. REINHARD
CHOROBY OCZU, USZÓW I GARDŁA
Dobiera okulary.
GODZINY: — Rano od 1; od 6—8 po południu. W niedzielę, 9—11 rano.
461 BEDFORD AVE.
róg Division ul., Brooklyn, N. Y.
—— Mówię po polsku. ——

Phone Greenpoint 5813.
DR. ANTONI PETRIKO
DENTYSTA - CHIRURG
888 BEDFORD AVENUE
cor. Herth 4th St.
Williamsburgh.

POLSKI ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY
Największa Galerja w okolicy. — Pierwszorzędna robota. Fotografje w kolorach. Ceny najprzystępniejsze. Wesela i grupy zawsze specjalnością. — Zdjęcia za dnia i wieczorem.
M. LIAUKOWICZ
308 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
pomiędzy Bedford Ave. i South First St.

Tel.: South 8239.
Z. A. Beck, Kontraktor Ciesielski i Budowlany
Ciesielska budynkowa robota i reperacja. Robota cementowe i murarskie. Zakładam letnie siatki i zimowe okna do domów. Zakładam okna do ganków. — Wszelkiego rodzaju dachy i reperacje tychże.
23½ — 9th Ave. So. Brooklyn, N. Y.

A. CISEK
Kontraktor Elektryczny
568 Manhattan Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel.: Greenpoint 6256.

RESTAURACJA blisko fabryk, nadająca się dla małżeństwa, $200 tygodniowo czystego zysku. Cena $1400.
22 familiny dom, dochodu $11,909. Cena $70,000. Gotówki 11,000.
20 fam. dom, dochodu 2,600. Cena 16,500, gotówki 4,500.
8 fam. pierwszorzędne apartamenty, piórowe ogrzewanie, elektryka, dochodu 4,400. Cena bardzo tanio, 25,000, gotówki 6,000. I wiele innych mniejszych i większych posiadłości i sklepów. Zgłoszenia do: Real Estate, 414 E. 16th St. Telefon 4351 Lexington.

DETEKTYW BLOOM
Pod kontrolą Rządu Stanu New York. Kryminalnie i cywilne inwestygacje w sprawach zradziedzy, oszukaństwa, nieporozumienia w małżeństwie. — Jeżeli jesteście w jakim kłopocie, poradźcie skargi do nas. — Załatwiamy sprawy po całej Ameryce i Kanadzie.
Bloom Detective Agency
799 BROADWAY, NEW YORK
Pokój 230—róg 11-tej ulicy.

E. LUBLIN
KOBIETA-ADWOKAT
154 Nassau Street, New York City
PORADA DARMO

DROBNE OGŁOSZENIA

Praca dla Kobiet
(Help wanted Female)

POTRZEBA kobiety do ogólnej domowej roboty; 191 India Street, Brooklyn. (20f)

DZIEWCZYNY do roboty w Lunch room jako waitress; musi umieć po polsku i angielsku; doświadczona. Zgłoszenia po 4-ej po południu; 81 First Ave., New York. (22f)

POKOJÓWKI w średnim wieku do domowej roboty, emigrantka ma pierwszeństwo; $40 na miesiąc. Mrs. Green, Apt. 36, 210 W. 124. (20f)

POTRZEBA dziewczyny do ogólnej pracy w biurze dentysty, musi mówić po angielsku. Zgłoszenia listowne, nadmieniając wiek, spodziewaną zapłatę. Dr. B. c-o Nowy świat, Brooklyn.

POTRZEBA kobiet i dziewcząt do pracy fabrycznej, 17 dolarów na początek,—stała praca. Berth Levi & Co., 242 S. 1st Street, Brooklyn. (30f)

DO DOMOWEJ roboty, ze spaniem, 3 w rodzinie; dobra dla odpowiedniej dziewczyny. Mrs. Reider, 656 West 204 St. (20f)

Praca dla Mężczyzn
(Help wanted Male)

MĘŻCZYZN i kobiet do obierania orzechów, praca na sztuce w słonecznej fabryce, na trzecia ulicy, stała praca. F. E. Kadelburg, 167 — 41 St., Brooklyn. (21m)

MĘŻCZYZNI I KOBIETY
EXTRA! EXTRA! EXTRA!
Kto posiada bez pracy, a chce takową otrzymać niech się zgłosi do nas. Agencja Belweder, 359 Second Ave., blisko 21 ulicy. (tfn)

CHŁOPCA do biurowej roboty. Zgłoszenia Belweder, 359 Second Ave., blisko 21ej ul. (tfn)

„CASING PACKER" doświadczony w podawaniu i pakowaniu „guts". Zgłosić się: Brecht Co., 176 Pearl St. (22m)

MĘŻCZYZNA doświadczony w „casing" podawanie i pakowanie „guts". Zgłoszenia: Brecht Co. 176 Pearl St. (23m)

JANITOR (zamężny pierwszeństwo) parowe ogrzewanie i gorąca woda do domu na East Broadway, 3 ładne pokoje i wynagrodzenie. Zgłoszenia po 7ej. 4te piętro, pytać się o Abraham Weiner, 75 Leonard Street. (20m)

ROBOTNIKÓW do reperowania drewnianych wagonów na sztukę. Zgłoszenia: Car Corporation, Passaic, N. J. (20m)

Potrzeba robotników
zgłoszenia do "general foreman"
7ej rano lub 7ej wieczorem
DOCK F ERIE R. R.
Weehawken, N. J.
(mtfn)

150 Mężczyzn Potrzeba
do ludwisarni żelaza
tylko silni mężczyźni, którzy chcą nauczyć się fachu tego i chcą stałą robotę idobrą płacę, niech się zgłoszą do:
THE CENTRAL FOUNDRY COMPANY
LOCKWOOD ST
NEWARK, N. J. (21m)

Interesy do Sprzedania
(Business Opportunities)

PIEKARNIA wraz z domem na sprzedaż z powodu wyjazdu do kraju; interes dobry. Dom elegancki, frontowy store, elektryczne oświetlenie, 4 konie, trzy wozy, piekarnia 30 beczek mąki tygodniowo, w Philadelphia, A. P. 3512 Lee Street, Philadelphia, Pa. (23s)

LÓŻKO pojedyncze, komoda i dywan prawie nowe, sprzedam tanio natychmiast. M. Jan Zapiek, 4007—3-cia Ave., (0ra 60ej ul. Brooklyn, N. Y. (20s)

RESTAURACJA do sprzedania koło fabryk i ship yardu; cena przystępna 724—3 Ave., Brooklyn. (26s)

BUCZERNIA i groserma do sprzedania. Interes stary i dobrze wyrobiony. 36 Henderson St., Jersey City, N. J. (26s)

GROSERNIA delikatessen i candy store do sprzedania; rent $38, z 2 pokojami; przy sklepie mieszkanie, elektryczność i gaz, można meble kupić; 154 Herford Ave., Brooklyn, N. Y. (26s)

MEBLE z dwuch pokoi do sprzedania; można zamieszkać. Zgłoszenia pomiędzy 4—7, 430 East 5th St., 1 piętro front. (20s)

MEAT MARKET na sprzedaż w North Second Street Market, Second i Fairmount Avenues, Philadelphia, Pa. Rent $10 na miesiąc. Zgłoszenia Benjamin Sadler, 1343 Marshall Street, Phila, Pa., telefon: Troga 5310-W. (21s)

MEBLE z 6 pokoi do sprzedania; można zamieszkać; tani rent, wanna i gorąca woda. Zgłosić się wieczorem: 394 East 77 St., mieszkanie 12. (21s)

RESTAURACJA w samym centrum miasta, dobrze urządzona, z dobrym zyskiem, sprzedam z powodu choroby. Cena $7,500. Zgłosić się: 1543 Madison Ave., pomiędzy 110 i 111 ulicą, pytać się o Mr. Ferrer.

DO SPRZEDANIA 2 fam. dom w Bronx z 11 pokoi, 2 wanny, ogrzewanie. Cena $9,500. Łatwe spłaty.
$1200 kupi 3 fam. dom w lepszej okolicy w Bronx. Cena $8,500. Dobra warunki.
$1200 kupi dwufam. dom, dobrze utrzymany w Bronx. Cena tylko $5,500.
$1500 kupi drewniany dwufam. dom w Richmond Hill, L.I. Ulepszenia; dobra komunikacja. Cena $6500.
6 familijny murowany w So. Brooklynie. Rent przeszło $1,800. Cena $11,000, gotówki $3,500.
6 familijny murowany na 6 Ave. w Brooklynie. Bardzo elegancka okolica. Cena $14,000.
8 fam. murowany w So. Brooklynie, mocnej budowy i dobrze utrzymywany. Cena tylko $12,500, gotówki $3,500.
2 fam. i sztor w bardzo dobrem miejscu na 4 Ave. w So. Brooklynie. Cena $10,000.
2 fam. murowany i sztor na Franklin St. Greenpoint. Cena tylko $8,250, gotówki 1,500.
4 piętrowy murowany prawie nowy „Corner" z sztory, dobrze położenie. —Rent $4,420. Cena $23,000, gotówki $10,000.
6 piętrowy murowany budynek w New York na Ave. Winki sztor. Rent $3,500. Cena $22,000; gotówki $8,500.
Niezwykła propozycja na "investment" 20 fam. murowany budynek w New York. Rent $3,360. Cena $15,000 tylko. Gotówki $10,000.
Wiele innych mniejszych i większych domów z sztorami lub bez, w Brooklynie, New York i okolicy.
Wiele groserni, bucerni, candy stores, delicatessen i innych interesów na sprzedaż po tanich cenach.
Rodaków zainteresowanych prosimy o odwiedzenie naszego ofisu lub napisanie listu.
GAWLINSKI & CO.
REAL ESTATE BROKERS
426 East 16 St., New York City
Telefon Lexington 5355
Ofis otwarty codziennie i w niedzielę od 9 rano do 8 wieczór. (tfn).

FARMA 150 akrów do wydzierżawienia na długie lata, 20 mil od New Yorku. Dzierżawa żąda $2000 odstępnego i za dobytek i co się znajduje na farmie.— Wilter House, N. J. 22 akry z sadem, bez budynków $2,300 — $1000 wpłaty lub wymienią na dom lub loty.
Elizabeth, dom 5 pokoi w środku miasta, 22 loty na spłaty po $5.00 w Rahway. Piotr Sheldon, 1139 East Jersey Street, Elizabeth, N. J. (31r)

POCO
PŁACIĆ ZA MIESZKANIE
JEŻELI ZA TE SAME PIENIĄDZE MOŻECIE MIEĆ DOM.
Za [illegible] dobrej ziemi w New Jersey, blisko fabryki, w której możecie mieć dość roboty i dobry płacę przez cały rok. — Cena $399, $50 na miesiąc, a reszta 19 miesięcznie.
Potrzeba agentów, dobre komisowe.— Doświadczenie nie konieczne. Duże pieniądze dla odpowiednich ludzi.
Napisać lub zgłosić się do:
A. ZABOROWSKI
25 Church Street, Room 107
NEW YORK

Poszukiwania
(Information Wanted)

MĘŻU raz jeszcze na tem miejscu proszę cię wróć do dzieci. Nie obawiaj się niczego. Ja nie mogę nic tej prowadzić interesu, a wszystko przepadnie, jeżeli nie wrócisz. Wróć do dzieci: Z. Miesiła. (21i)

WDOWIEC poszukuje starszej kobiety, którąby mogła starania dogladać troje dzieci; $30 miesięcznie i utrzymaniem. Zgłoszenia: 87 E. 22 St., Bayonne, N. J. Kunz. (21i)

POSZUKUJE pokoju przy polskiej rodzinie w Brooklynie z wiktem lub bez.— Wiadomości: M. S. Nowy Świat. (20,22,24,26,28,30i)

PAWEŁ IZIERSKI poszukuje brata cioci Dominika Huslowica ze wsi Hryckiewicki, z Królestwa Polskiego. Kto jego zna lub on sam proszę dać znać pilnie do P. Nowy świat. (22i)

POSZUKUJĘ mieszkania z wiktem przy Winthrop Park. Krawiec, 157 Driggs Ave. (22i)

POKÓJ dla dwuch blisko stacji Ditmars Ave., 271 Lawrence St., Astoria. (26r)

Pokoje do Wynajęcia
(Rooms to let)

POKÓJ do wynajęcia dla jednej lub dwuch osób; ciepła woda, gorąca woda, Osobne wejście. Mrs Coimbra, 234 E. 34. (20r)

STEINWAY Avenue, 16 rodzin, zimna woda, 1 i 2 pokoje, rent $4,000, rent $5,400. Można zamienić. 110th Street, Richmond Hill, 1 rodzinny, 6 pokoi, drewniany dom, wszystkie urządzenia, musi sprzedać z powodu choroby. Cena $7,800. Zgłosić się także na sprzedaż. Louis Einsiedler, 257 Jackson Ave., Long Island City, telefon Astoria 1594. (20r)

DO WYNAJĘCIA 6 ładnych pokoi, 1494 Prospect Ave., pomiędzy Jennings i 179 ul. Zgłoszenia w piekarni. (18r)

WŁASNY DOM
da wam niezależność.
Kupcie lotę i wybudujcie na niej dom.
Nie jeszcze nie stracił na posiadaniu własnego domu.
Nie odkładajcie. — Jeżeli nie macie znajomości — szukajcie za pośrednictwem DROBNYCH OGŁOSZEŃ w „NOWYM ŚWIECIE". L

MEBLE na sprzedaż z 5 pokoi z pomocą wynajmu do drugiego miasta, można zamieszkać. Zgłoszenia po 7ej wieczór. Olendzer, 278 Humboldt Street. Brooklyn. (26s)

MEBLE na sprzedaż z 4ech pokoi, można zamieszkać i zająć się pracą jantorska, rent darmo i 15 dolarów miesięcznie wynagrodzenia. Wengel Geiger, 141 India St., Brooklyn, N. Y. Pokój 6. (21i)

ELEGANCKIE ofisowe biurko i stół do sprzedania tanio; 145 E. 23 St., room 45. (21s)

PIEKARNIA, groserma, i delikatessen pierwszej klasy, w dobrej okolicy, z powodu niezgody spólników musimy sprzedać za bezcen. Zgłoszenia: Z. Wilantewicz, 214 — 23 St. So. Brooklyn. (19s)

Realności do Sprzedania
(Real Estate for Sale)

GAWLINSKI & COMPANY
POLECAJĄ NASTĘPUJĄCE BARGAINS
$1000 kupi elegancki 2 fam. dom w Bronx 11 pokoi, 2 wanny, ogrzewanie. Cena $9,500. Łatwe spłaty.
$1200 kupi 3 fam. dom w lepszej okolicy w Bronx. Cena $8,500. Dobra warunki.
$1200 kupi dwufam. dom, dobrze utrzymany w Bronx. Cena tylko $5,500.
$1500 kupi drewniany dwufam. dom w Richmond Hill, L.I. Ulepszenia; dobra komunikacja. Cena $6500.
6 familijny murowany w So. Brooklynie. Rent przeszło $1,800. Cena $11,000, gotówki $3,500.
6 familijny murowany na 6 Ave. w Brooklynie. Bardzo elegancka okolica. Cena $14,000.
8 fam. murowany w So. Brooklynie, mocnej budowy i dobrze utrzymywany. Cena tylko $12,500, gotówki $3,500.
2 fam. i sztor w bardzo dobrem miejscu na 4 Ave. w So. Brooklynie. Cena $10,000.
2 fam. murowany i sztor na Franklin St. Greenpoint. Cena tylko $8,250, gotówki 1,500.
4 piętrowy murowany prawie nowy „Corner" z sztory, dobrze położenie. —Rent $4,420. Cena $23,000, gotówki $10,000.
6 piętrowy murowany budynek w New York na Ave. Winki sztor. Rent $3,500. Cena $22,000; gotówki $8,500.
Niezwykła propozycja na "investment" 20 fam. murowany budynek w New York. Rent $3,360. Cena $15,000 tylko. Gotówki $10,000.
Wiele innych mniejszych i większych domów z sztorami lub bez, w Brooklynie, New York i okolicy.
Wiele groserni, bucerni, candy stores, delicatessen i innych interesów na sprzedaż po tanich cenach.
Rodaków zainteresowanych prosimy o odwiedzenie naszego ofisu lub napisanie listu.
GAWLINSKI & CO.
REAL ESTATE BROKERS
426 East 16 St., New York City
Telefon Lexington 5355
Ofis otwarty codziennie i w niedzielę od 9 rano do 8 wieczór. (tfn).

KTO CHCE NAJLEPIEJ KUPIĆ KTO CHCE NAJSZYBCIEJ SPRZEDAĆ
Dom, farmę, lotę, interes, sklep, i t. d.
GAWLINSKI & COMPANY
Kupno i sprzedaż realności. — Kontrakty kupna i sprzedaży.
426 EAST 16th STREET, NEW YORK CITY.